

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

वर्धा जिल्हा

२००५-२००६

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचना

वर्ष - 2005-06

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
भाग-1 समालोचन		
.....	जिल्हाचा समग्र आढावा	1-20
	दृष्टिक्षेपात जिल्हा	I
	रस्ते आणि तालुका सीमा दर्शविणारा	VI
	निवडक आलेख	VII
भाग-2 सांख्यिकीय तक्ते		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2005)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	8
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	8
2.4	मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योगगटनिहाय वर्गीकरण	9
2.5	धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या	10
2.6	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे	11
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीनुसार	12
3.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किमतीनुसार	13
4. किमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किमती	14
4.2	जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती	15
4.3	ग्राहक किमतीचे निर्देशांक	19
4.4	किमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	20
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबचतविषयक आकडेवारी		
5.1	गोळा केलेला जमीन महसूल	21
5.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	22
5.3	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे	23
5.4	अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती	24
5.5	आयुर्विमाविषयक आकडेवारी	25
6. कृषि व पशु विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा वापर	26
6.2	निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	28
6.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी अ जेत उत्पादन	38
6.4	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दि. सांची संख्या व एकूण पर्जन्य	39
6.5	विविध साधनाखालील ओलिताचे क्षेत्र	40

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
6.6	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र	41
6.7	सिंचन विहिरी	46
6.8	कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप	47
6.9	लघुपाटबंधा-यांची कामे	48
6.10	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	49
6.11	वहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	50
6.12	कृषि अवजारे	51
6.13	पशुधन	52
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	56
6.15	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	57
6.16	वनक्षेत्र	57
6.17	मुख्य व गौण वन उत्पादने	58
6.18	धूजल मत्स्यव्यवसाय	59
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	60
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	61
7.2	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	62
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	63
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	64
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	65
7.6	बिगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	67
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	68
7.8	नियंत्रित बाजारपेठांतील कृषि मालाची वार्षिक आवक	71
7.9	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	72
8. व्रीज आणि परिवहन व दळणवळण		
8.1	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	73
8.2	विजेचा वापर	73
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	74
8.4	मोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	75
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	76
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक दूरध्वनींची संख्या	77
9. रोजगार व उद्योगविषयक आकडेवारी		
9.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	76
9.2	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी	80
9.3	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	81
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	82
9.5	कृषि व बिगर कृषि उद्योग	83
9.6	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	84
9.7	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	85

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	86
10.2	शैक्षणिक संस्थातील शिक्षकांचा संख्या	88
10.3	शैक्षणिक संस्थातील विद्यार्थी संख्या	90
10.4	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीची विद्यार्थी संख्या	92
10.5	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	94
10.6	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	96
10.7	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	97
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यित वैद्यकीय सुविधांची माहिती	98
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	99
11.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	100
11.4	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	101
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	102
12. योजना		
12.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	103
12.2	रोजगार हमी योजना	106
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	107
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	108
12.5	रासायनिक खतांचे वाटप	109
12.6	साखर कारखाने	110
12.7	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	111
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	112
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	112
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)	113
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	113
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या	114
13.2	दिवानी व फौजदारी न्यायालयांत निकाली काढलेली कामे/प्रकरणे	115
14. संकीर्ण		
14.1	चित्रपट गृहविषयक आकडेवारी	116
14.2	मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	116
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणूकाबाबतची आकडेवारी	117

भाग- 1

समालोचन

2005-06

[एक]

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2005 - 2006

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

वर्धा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20° - 28° ते 21° - 21° आणि पूर्व रेखांश 78° - 30° ते 9° - 15° चे दरम्यान आहे. या जिल्ह्याच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पुर्वेस व आग्नेस चंद्रपुर, उत्तरेस व इशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती हया जिल्ह्याच्या सीमा मिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ हया जिल्ह्याच्या सीमा व वर्धा जिल्ह्याच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चित केल्या आहेत.

1.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 6309 चौ.कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्ह्याची वर्धा, आर्वी व हिंणघाट यातील महसुल विभागात विभागणी करण्यात आली होती, परंतु 1 मे, 2001 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरित विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्ह्याची पुर्नरचना करण्यात आली त्या पुर्नरचने प्रमाणे आजमितीस या जिल्ह्याची 1) आष्टी 2) कारंजा 3) आर्वी 4)सेलु 5) वर्धा 6) देवळी, 7) हिंणघाट, 8) समुद्रपुर या आठ तालुक्यात विभागणी केली असून त्यात 7 शहरे, 1004 वस्ती असलेली गांवे व 378 ओसाड गांवे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्ह्यामध्ये कार्यरत आहेत, तसेच जिल्ह्यात सहा नगरपालिका आहेत, जिल्ह्याचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 76 कि.मी. अंतरावर आहे.

1.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्ह्याच्या उत्तरे कडील उंचवट्याचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजूला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी, कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्ह्याचा उर्वरित भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नद्यांच्या खो-यात समाविष्ट होतो.

1.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्ह्यातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दख्खन प्रास्तर लावा वाहांचा समावेश आहे. हे लांवा वहा या क्षेत्रामध्ये एकूण 400 मिटर जाडीचे आहेत. ही बाब जिल्ह्याच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्र सपाटीपासूनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळ संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुस-या पासूनअलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

[दोन]

प्रास्तरपुर्व गाळ साचण्याची क्रिया घडून येते. त्या उंचसखल भुप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरुप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करून वर्धा व उपनद्या वेणा, यशोदा व धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्ट्यात आढळून येतात. यामुळे मुख्यता चाळ, वाळू, माती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व चाळ केवळ नद्यांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलु व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलीकडे बाउन्डर आढळून येतात.

1.5 नद्या :-

वर्धा नदी ही या जिल्हयांतील महत्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातुन उगम पावून या जिल्हयाच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरुन वाहते. या नदीच्या यशोदा वेणा व बाकली या मुख्य उपनद्या आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागपुर जिल्हयातुन व हिगणघाट तहसिल मधुन वाहात येवुन सांवगी हया गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नद्या आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपुर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिल मधुन उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतुन वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळ्यामध्ये या नद्याच्या पुरामुळे तिरावरील गांवाना धोका असला तरी हया नद्या उन्हाळ्यात मात्र कोरडया असतात.

1.6 वने :-

वर्धा जिल्हयाचे एकुण वनक्षेत्र 1047 चौ. कि. मी. असून जिल्हयाच्या एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या जवळ जवळ 17 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वनभाग मुख्यत्वेकरुन जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी व सेलु या चार तहसिलीतच मोठया प्रमाणावर समाविष्ट आहे. समुद्रपुर तहसिलीत थोडया अधिक प्रमाणात वनाचे क्षेत्र आढळून येते.

1.7 पर्जन्यमान :-

वर्धा जिल्हयामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या पावसाळयाच्या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 2005 मधील सरासरी पर्जन्यमान 1034.2 मि.मि. आहे.

1.8 जमिन व तिचे प्रकार :-

या जिल्हयात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यतः उथळ मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपुर तालुक्याचा पुर्वेकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा नद्यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळया जमीनीचे थर साचलेले असून

[तीन]

ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदाचे क्षेत्र जिल्हयाच्या एकूण लागवडी खालील त्रैपाईकी 74 टक्के व खरडी, बरडी व रेंताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना 2001 नुसार लोकसंख्या

2001 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या 1236736 एवढी आहे. त्यापैकी 638990 पुरुष व 597746 स्त्रिया आहे. सन 1991 ते 2001 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्हयाची लोकसंख्या 15.87 टक्के वाढलेली आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 911695 असून नागरी लोकसंख्या 3,25041 एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता :-

2001 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्हयातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 196 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 315 व भारताकरीता 312 आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार घनतेच्या प्रमाणाचे बाबतीत महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्हयाचा 25 वा क्रमांक आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.28 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.72 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करीत आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 3,25041 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 911695 असल्याची 2001 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

2.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

2001 चे जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण 935 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (922) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषांमागे 937 तर नागरी भागात 930 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्हयामध्ये 2001 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 158630 व 154415 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येची प्रमाण अनुक्रमे 12.83 टक्के व 12.49 टक्के आहे. जिल्हयामध्ये 1991 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 2001च्या जनगणनेमध्ये अनुसूचित जातीमध्ये व जमातीमध्ये प्रचंड घट झाल्याचे दिसून येते.[चार]

2.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 42.21 टक्के एवढी होती. तर 2001 मध्ये जिल्हयातील कामगारांची संख्या 44.50 टक्के आहे. 1991-2001 या दशकामध्ये जिल्हयातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात वाढ झालेली आहे. जिल्हयातील

[चार]

एकूण कामगारांपैकी 50.97 टक्के कामगार प्रारंभीक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

2.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 या वर्षी 33.27 टक्के होती ती 2001 मध्ये 29.10 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 मध्ये 57.37 टक्के होती ती 2001 मध्ये 59.90 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 मध्ये 9 होती ती 2001 मध्ये 10.90 टक्के व दय अनिर्देशित गटांची 0.10 टक्के एवढी झाली.

2.8 साक्षरता :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयांत एकूण 865556 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 486736 व स्त्रिया 378820 आहेत. जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी 80.06 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात 87.18 टक्के पुरुष व 72.45 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

2.9 बापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या

जिल्हयामध्ये बापरातील निवासी घरांची संख्या 2001 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये 2,70,502 कुटुंबे आहेत. पैकी 75.03 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 24.97 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

2.10 जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न :-

जिल्हयाचे नियोजनाकरिता जिल्हा उत्पन्नाची अत्यंत आवश्यकता असल्याने जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन या वार्षिक प्रकाशनात वर्षा जिल्हयाचे जिल्हा उत्पन्न अंदाज सन 2004-2005 व 2005-2006 प्रकाशित करण्यात येत आहे. सर्वसाधारणपणे अर्थव्यवस्थेच्या 15 क्षेत्राचे चालू व स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्याकरिता आवश्यक ती माहिती जिल्हा व राज्य पातळीवरून संकलित करण्यात आली असून अर्थ व्यवस्थेतील ज्या क्षेत्रातील माहिती जिल्हा पातळीवर स्वतंत्रपणे उपलब्ध होवू शकत नाही अशा प्रकारची माहिती, राज्य पातळीवर एकत्रितपणे उपलब्ध करून घेण्यात आली आणि संमधित जिल्हयाचा वाटा अंदाजित करण्यात आलेला आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज तयार करताना आर्थिक उत्पादन क्षेत्राचे 1) प्राथमिक 2) दुय्यम व 3) तृतीय क्षेत्र या नुसार तीन क्षेत्रात विभाजन करून त्यानुसार उत्पन्न विचारात घेण्यात आले.

2.10.1 चालू किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालू किंमती नुसार सन 2004-2005 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न 367201लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 289 लाख आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा

[पाच]

उत्पन्न रु. 332717 लाख असून निव्वळ जिल्हा दरडोई उत्पन्न रु. 262 लाख आहे. चालु किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.99% व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.01% आहे.

चालु किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 25.25% प्राथमिक क्षेत्रातून, 17.92% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरीत 56.83% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

2.10.2 स्थिर किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

वर्धा जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमती नुसार सन 2004-2005 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रु. 346155 लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 154 लाख आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 310042 लाख असून निव्वळ दरडोई उत्पन्न रु. 139 लाख आहे. स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.66% व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.70% आहे.

स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 23.23% प्राथमिक क्षेत्रातून, 18.91% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 57.86% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्न व अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळमानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरीता वापरावेत.

3. वने

3.1 जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 16 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसुल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून संरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हेत 18 टक्के आहे. सन 2005-06 या आर्थिक वर्षात 2.5 व 11.054 हजार घनमिटर इमारती व जळाऊ लाकडाचे उत्पादन झाले

3.2 वनोत्पादन :-

आर्वी व हिंणणी परिक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडाची वने आढळून येतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, मोह, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमीनी मध्ये करड घोनड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते.

[सहा]

वनउत्पादनापासून सन 2005-06 मध्ये 633.41 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले. त्यापैकी इमारती व जळाऊ लाकडा पासून अनुक्रमे 239.60 व 73.25 लाख रुपये प्राप्त झालेत.

3.3 वन विकास कार्यक्रम :-

जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुनर्वनिकरण (क) वन समूह योजना (क) वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

4. कृषि :-

4.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्ह्यातील 1999-00 वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 1999-00 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 74 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई जमीन या खालील क्षेत्र 5 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 9 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. तसेच 1998-99 वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र 81 टक्के आणि दुबा लागवडीखालील क्षेत्र 19 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी 60 एवढी होती.

4.2 वहीतीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्राची 1985-86 व 1990-91 चे कृषि गणनेनुसार टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

अ.क्र	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1	2	3	4	5	6
1	2 पर्यंत	40	46	15	19
2	2 ते 5	40	38	37	39
3	5 ते 10	16	13	31	29
4	10 ते 20	3	3	14	11
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	1	-	3	2

कृषी गणना 1990-91 मध्ये संस्थानी धारण केलेले क्षेत्र वैयक्तिक धारणात समाविष्ट करण्यात आले आहे. त्यातील एकूण धारणापैकी वैयक्तिक धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 6.96 टक्के आणि संयुक्त धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 4 टक्के या प्रमाणे आढळते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षात भूधारकांच्या संख्येत 21 टक्के पर्यंतच्या गटात 19 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. गट 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 1 टक्का घट असून 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 15 टक्के 10 ते 20 हेक्टर

[सात]

पर्यंतच्या गटात 25 टक्के व 20 हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त गटात 48 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. क्षेत्रफळाच्या बाबतीत 2 हेक्टर तिच्या क्षेत्रगटात 20 टक्के वाढ झाली असून 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 2 टक्के घट 5 ते 10 हेक्टर, 10 ते 20 हेक्टर पेक्षा जास्त गटात अनुक्रमे 16 टक्के व 27 टक्के व 57 टक्के घट झाली असल्याचे दिसून येते.

4.3 पीक पध्दती :-

जिल्हयातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 1999-00 वर्षात 446 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 145 हजार हेक्टर होते. एकूण पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखालील म्हणजे 11 टक्के डाळी वर्गीय पिका अंतर्गत तुर डाळीचे 1999-00, वर्षी अनुक्रमे 10 गव्हाखाली 1998-99, या वर्षाकरिता 4 टक्के असे होते. कापसाखालील क्षेत्र एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या तुलनेत या वर्षात 30 टक्के होते.

4.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 2005 -06 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 40200 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 2004-05 या वर्षासाठी 41200 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 0.97 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 0.74 टक्क्यांनी वाढ झाली असे दिसून येते. 2005-06 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 1200 मेट्रीक टन इतके झाले असून त्यात 2004-05 वर्षाच्या तुलनेत 2005-06 या वर्षी घट झाल्याचे निर्दर्शनास येते.

4.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्हयामध्ये ज्वारी, गहु, कापूस, तुर, मुंग, जवस, तीळ, उस, भुईमुंग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यांत येतात. हयात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजल्या जाते. 2005-06 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 810, तांदुळ 974, गहु 1262, बाजरी 0, हरबरा 533, तुर 1014, उडीद 1144, मूंग 250 जवस 345, तीळ 205, भुईमुंग (शोंग) 833, उस (डस्डकेनच्या स्वरुपात) 55, कापूस 186 (गासडी), मिरची 487, हळद 1085 किलोग्रॅम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यांत आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निर्दर्शनास येते.

4.6 आर्थिक उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र :-

तृण धान्याखालील संकरीत व जादा उत्पादन देणा-या पिकामध्ये प्रामुख्याने ज्वारी, तुर, गहु, कापूस, भुईमुंग या पिकांचा समावेश होतो.

4.7 फळे व भाजीपाला :-

जिल्हयातील एकूण फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 1999-00 मध्ये अनुक्रमे 13896 हेक्टर ऐवळे क्षेत्र आहे.

[आठ]

संत्र्याचे पिक मुख्यतः कारंजा, आर्वी, आष्टी या तालुक्यात घेण्यात येते. केळीचे पिक सेलु तालुक्यात घेण्यात येते.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप :-

2005-06 या वर्षी जिल्हयात 77370 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत वाढ झालेली आढळून येते. वाटप केलेल्या एकूण खतापैकी 15.31 टक्के नियंत्रित संस्था कडून व 84.69 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

4.9 पिक संरक्षण :-

पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्हयामध्ये किटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्हयांतील कृषि अधिका-यामार्फत तसेच सत्रा फळावरील कोळशी रोगाची निर्मुलन योजना फलोत्पादन उपसंचालका मार्फत कार्यान्वीत केल्या जाते.

4.10 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रित बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्हयातील ब-याच तालुक्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 2005-2006 वर्षी गहु 1952 टन, ज्वारी 116, कापूस 9751, तुर 2714, तांदुळ 799, मूंगफल्ली 56, मूग 1.25 व सोयाबिन 109637 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्हयात महाराष्ट्र राज्य वखार मंडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्याची क्षमता आहे.

4.11 जमिन सुधारणा :-

जिल्हयातील विभागीय मृद, संधारण अधिकारी यांचे चे मार्फत बांध घालणे व उतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायाद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो. याशिवाय महसुल विभागामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्ताकितांना जमिन विकासाकरिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटकयोजने अंतर्गत जिल्हा कृषि विकास अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता अल्प भुधारकांना विहीरी बांधण्याकरिता जिल्हयांतील भु-विकास अधिकोषा मार्फत प राष्ट्रीयकृत बँके मार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

[नऊ]

4.12 इतर विकास कार्यक्रम :-

शेती विकासाच्या दृष्टीने हि हा वार्षिक योजने अंतर्गत पुढील निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. (1) फलोत्पादन कार्यक्रम अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी इच्छुक अल्प-भुधारक शेतकरी ज्यांचे जवळ ओलीताची सोय आहे व जे फळबाग लाऊ इच्छितात अशा शेतक-यांना सुधारीत जातीच्या कलमांचा पुरवठा करून भुविकास आणि जिल्हयातील राष्ट्रीयकृत बँकेकडून कर्जरूपी अर्थसहाय्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात येते. (2) बँकेने वाटप केलेल्या कर्जावर 33 टक्के सरासरी अनुदान देऊन शेतक-यांचा कर्जाचा बोझा काही प्रमाणात हलका करण्यांत मदत करते. (कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्हयामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. जिल्हयातील प्रत्येक तहसिलीमधून कृषी पंढरी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कोरडवाहू शेती असेल अशा गावांची निवड करून त्या गावातील सर्व अल्प व अत्यल्प भुधारकाना शेती विकासाच्या दृष्टीने जे कार्यक्रम राबविले जातात त्यांचा लाभ देण्यांत येतो. (3) एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेंतर्गत जिल्हयातील अल्प व अत्यल्प शेतक-यांना नवीन विहीरी बांधण्यासाठी व जुन्या विहीरीची दुरुस्ती करण्यासाठी विजेवरील पंप संच विकत घेण्याकरिता आणि बैलगाडी व बैलजोडी विकत घेण्यासाठी राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज मिळवून देऊन त्यांवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत कमीत कमी 25 ते 33 टक्के सुट देण्यांत येते. (4) अल्प भुधारकाना रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यांत येते. (5) किटकनाशके व मुशक नाशके यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. (6) सधन तेलदिया विकास कार्यक्रम. (7) कडधान्यांच्या पिकाकरिता सधन उत्पादन कार्यक्रम, याशिवाय जिल्हा परिषदेच्या वाढीव उपकरातील उत्पन्नामधून कृषी विकासावर खर्च करण्यात येत असतो जसे उन्हाळी भुईमूगासाठी अनुदान देणे वगैरे.

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्हयाचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहीरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्हयामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्हयाच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

[दहा]

5.2. निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

1999-00 वर्षात ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी तृण धान्याखाली अनुक्रमे 37 टक्के, कडधान्ये 12 टक्के, ऊसाखाली 7 टक्के फळे व भाजीपाला याखाली 33 टक्के, कापसाखाली 0.5 टक्के व गळीताच्या पीकाखाली 6 टक्के हेक्टर सिंचन करण्यांत आले.

5.3 सिंचन क्षमता

जिल्ह्यात 1999-00 वर्षात 30905 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 26271 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनाद्वारे भिजणारे क्षेत्र 4634 हेक्टर आहे. ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगावयाची झाल्यास ती 1999-00 वर्षात 6.72 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनाद्वारे करण्यात येणा-या सिंचनाचाही समावेश आहे.

5.4 सिंचन प्रकल्प

जिल्ह्यामध्ये बोर, घाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पूर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पूर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 2005-06 मध्ये 11865 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्ह्यात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 34864 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर हया जिल्ह्याची जवळ जवळ 74821 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शंती विकासाच्या दृष्टिने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकीय सेवा

6.1 पशुधन

या जिल्ह्यामध्ये 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 591731 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1997 मध्ये 730146 इतकी होती. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 59.57 टक्के, म्हशी-रेडे 10.91 टक्के, मेंढया-बकरे 28.45 टक्के आढळून येते. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 107 इतकी आढळून येते. 1997 ते 2003 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाच्या संख्येत जवळ जवळ 8 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 2003 मध्ये 1997 च्या तुलनेत अंदाजे 11 टक्क्याने वाढ झाल्याचे आढळते.

6.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा 'गौळारु' गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुरा व सुर्ता' जातीच्या

[अकरा]

म्हशी सुध्दा काही प्रमाणात ह्या जिल्ह्यात आढळतात. सन 2005-2006 मध्ये जिल्ह्यात दुध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 93.67 हजार लिटर दुध संकलित करण्यात आले.

6.3 पशु वैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्ह्यामध्ये 6 पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 26 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 77 प्रथमोपचार केंद्रे व 110 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय ह्या जिल्ह्यात विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे.

6.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) देशी गोवंशाची जपणूक व संवर्धन 2) तोंड व पायखुरी रोगांचे नियंत्रण 3) संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशिच्या पारड्या जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य 4) शेळ्या / मेंढ्यांचे गट पुरविणे. 5) दुभत्या जनावरांना खाद्यपुरवठा, करणे. 6) पशुवैद्यकिय संस्थांना औषध पुरवठा व शेळ्या मेंढ्यांना औषध पुरवठा 7) दुर्बल घटकांना दुभत्या जनावरांचा पुरवठा इत्यादी.

7. मत्स्य व्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण 3918 हेक्टर क्षेत्र मत्स्य- उत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 2005-06 वर्षात मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 3918 हेक्टर क्षेत्रापासून 2970 मॅ. टन. भुजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले. त्याचे एकूण मुल्य 900 लाख रुपये एवढे आहे तसेच मत्स्य विज उत्पादन केंद्रांना मत्स्यव्यवसायासाठी 80 लाख मत्स्यबीज पुरविण्यात आली, केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असून त्यातून तलावात साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरविण्यात येते जिल्ह्यामध्ये साधारणत रोहू, मरळ व कलाला, वावुर इत्यादी प्रकारचे मासे प्रामुख्याने आढळून येतात. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 2003 च्या पशुगणने नुसार मासेमारी व्यवसायात गुतलेल्याची लोकसंख्या पूर्णकालीन व अर्शकालीन अनुक्रमे 711 व 1541 असल्याचे दिसून येते.

[बारा]

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्षा जिल्हयांमध्ये मत्स्य उत्पादनाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत खालील प्रमाणे कार्यक्रम राबविले जातात.

- 1) मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना
- 2) अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन
- 3) मच्छिमार युवकांना प्रशिक्षण
- 4) मत्स्य संवर्धन विकास यंत्रणा स्थापणे

तसेच इतरही महत्वाच्या योजना राबविण्यात येतात सन 2005-2006 मध्ये मत्स्योत्पादन कार्यक्रमांतर्गत बिगर आदिवासी व आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत एकूण 6.60 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

8. विद्युत

8.1 विद्युतीकरण

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयांमध्ये एकूण 1382 गावे व 7 शहरे आहेत. त्यापैकी 31 मार्च, 2006 पर्यंत 1284 गावांचे असे एकूण जिल्हयांमध्ये 93 टक्के विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे.

8.2 विज पुरवठा केलेले शेतीचे पंप

जिल्हयांमध्ये 31 मार्च, 2006 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत 53160 शेतीच्या पंपांना विज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 विद्युत वापर

2005-06 मध्ये 943190 हजार किलो वॅट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 11.33 टक्के घरगुती कामासाठी, 1.49 टक्के व्यापारिक कामासाठी, व लघुशक्तीसाठी 69.20 टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता 7.5 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 6.37 टक्के शेतीकरिता व 10.83 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्हयांमध्ये 31 मार्च, 2006 अखेर पर्यंत 251529 विद्युत कनेक्शन्स दिल्या गेले आहेत. सन 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या वर्षी विजेच्या वापरात प्रत्यक्ष घट झाली आहे. तसेच विजेच्या संबंधीच्या (कनेक्शन्सच्या) संख्येतही 6929 ने म्हणजेच 0.97 टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसून येते.

9. खाणकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादन

जिल्हयांमध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही माती, मुरुम, गिट्टी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

9.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यात 2004 वर्षात नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 170 होती, त्यापैकी 143 कारखाने घालु स्थितीमध्ये असून त्यात 6916 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला. जिल्ह्यात 2005-06 चा आर्थिक वर्षात 80888 किमी. रस्ता बांधण्यात आला. या रस्त्यांच्या बांधणीत 80888 किमी. रस्ता बांधण्यात आला. या रस्त्यांच्या बांधणीत 80888 किमी. रस्ता बांधण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्ह्यामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्षानुवर्षी विक्रीत आलेल्या 30-3000 कि.मी. रस्त्यांच्या बांधणीत 80888 किमी. रस्ता बांधण्यात आला. या रस्त्यांच्या बांधणीत 80888 किमी. रस्ता बांधण्यात आला. या रस्त्यांच्या बांधणीत 80888 किमी. रस्ता बांधण्यात आला.

10 वाहतूक वाढवण्यासाठी

10.1 लोहमार्ग
जिल्ह्यात 31 मार्च, 2006 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मी. आणि अरुंद लोहमार्ग 37 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली - मद्रास वाहनांची मुंबई मार्गाने जोडलेले महत्त्वाचे शहर आहे.

10.2 रस्त्यांची लांबी

जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2006 अखेर पर्यंत ग्रामीण भागात 4369 कि.मी. लांबीच्या रस्त्यांचे काम व नगरपरिषद हद्दीतील भागात 425 कि.मी. रस्त्यांचे काम पूर्ण करण्यात आले. त्यापैकी ग्रामीण भागात 3944 कि.मी. व नागरी भागात 88 कि.मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या डांबरीकरणे काम पूर्ण करण्यात आले. शिवाय नागरी भागात जवळ-जवळ 186 कि.मी. लांबीचे सिमेंट क्रॉक्रीटचे रस्ते आहेत.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2006 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या एकूण वाहनांची संख्या 84863 एवढी आहे. त्यात 94 टक्के प्रवासी वाहने असून 6 टक्के इतर वाहने आहेत. 2004-05 वर्षाच्या तुलनेत 2005-06 च्या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 0.89 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2006 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 19 तार कार्यालये आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे 15 टपाल कार्यालये व 2 तार घरे पडतात. 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या वर्षात दुरध्वनीची संख्या 49164 असून 2004-05 च्या तुलनेत दुरध्वनीच्या संख्येत 0.89 टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे आढळते. तसेच जिल्ह्यातील 185 गावांना पोस्टाची सोय उपलब्ध आहे.

[चौदा]

11. कामगार व रोजगार

या संचालनालयामार्फत व 1998 मध्ये चौथी आर्थिक गणना घेण्यात आली असून, सदर आर्थिक गणनेत बिगर शेती व निवडक शेती या उद्योगातील स्व कार्यरत व आस्थापनाविषयक माहितीचा यात समावेश करण्यात आला आहे

11.1 रोजगार

जिल्हयामध्ये मार्च 2006 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 37421 असून त्यात 17186 खाजगी, 11242 निमशासकिय व 8993 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 57 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 43 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत एकूण रोजगारात घट झाली आहे.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येते की, 2005-06 मध्ये 11242 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली आहेत. त्यापैकी फक्त 227 (2.0 टक्के) लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. मागील वर्षाच्या तुलनेत 2005 वर्षात नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांच्या टक्केवारीत वाढ झालेली नाही

11.3 मजुरीचे दर

सन 2005-2006 या वर्षामध्ये कुशल कारागीर उदा. सुलार, लोहार, चांभार यांचे सरासरी मजुरीचे दर अनुक्रमे 120.00, 120.00 व 60.00 रुपये याप्रमाणे तर अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर यांना देण्यात येणारे दर अनुक्रमे 75.00 व 40.00 रुपये असल्याचे आढळते.

11.4 कृषी व बिगर कृषि आस्थापना :- (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हयामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 41050 आहे. यापैकी 63.51 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर केवळ 36.49 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 35608 खाजगी तर 927 आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व 4515 सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 14.20 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जातीचे तर केवळ 4.89 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 18.25 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वीत होत्या. तर केवळ 10.59 टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होता.

11.5 कामगार :-

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनामध्ये 106153 कामगार काम करीत होते. यापैकी 54.68 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 45.32 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते.

[पंधरा]

एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करणारे कामगार 59835 होते . जिल्हयातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी हेच प्रमाण 2 3 असे होते.

11.6 उद्योग गटानुसार वर्गीकरण :-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 9.6मध्ये देण्यांत आली आहे.

एकूण आस्थापनांपैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे 13247 आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये 20049 कामगार काम करीत होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण 12336 आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी 43720 कामगार काम करीत होते.

वस्तू निर्माण या उद्योग गटात 5586 आस्थापना होत्या . या आस्थापनेमध्ये 21525 कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील 9881 आस्थापनेमध्ये 20859 कामगार गुंतलेले होते.

11.7 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना :-

बिगर कृषि सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 923 आस्थापनांपैकी 740 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 183 आस्थापना नागरी भागात होत्या

11.8 स्व:कार्यरत उद्योग:-

हया जिल्हयातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्व:कार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या 30149 आहे. यापैकी ग्रामीण भागात 19143, नागरी भागात 11006 उद्योग अस्तीत्वात आहेत. स्व:कार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची/कामगारांच्या संख्या 40927 असून , त्यापैकी ग्रामीण भागात 26968, तर नागरी भागात 13955 व्यक्ती कार्यरत आहेत.

12. सहकार

वर्धा जिल्हयात 31 मार्च 2006 अखेर विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 1708 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 443 हजार आहे.

बीगर शेती संस्थांची संख्या 278 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 532 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 350 संस्था हया दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडीत आहे.

सामाजिक संस्था एकूण 481 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 145 एवढी आहे. प्राथमिक कृषी पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 173548 इतकी आहे. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 2005-06 मध्ये 3089 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकी सभासदांना करण्यात आले. 31.3.2006अखेर कर्जाची थकबाकी 4248 लाख रुपये आहे.

[सोळा]

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 2005-06 मध्ये 3464 लाख रु.अल्पमुदतीचे, 2435 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले.जिल्हयातील सर्व बँकाकडून एकंदर 21634 लाख रु. कर्ज येणे होते. 13054 लाख रु. थकलेले कर्ज होते.

वर्धा जिल्हयात एकूण 94 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यांत येते. सावकारामार्फत 2005-06 या वर्षात एकूण 1081 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यांत आले.

13 अधिकोष

जिल्हयामध्ये 2005-06 अखेर वर्गीकृत बँकाच्या कार्यालयाची संख्या 73 व सहकारी बँकाची संख्या 58 इतकी आहे. दर अधिकोषाद्वारे 9441 लोकसंख्येला सेवा उपलब्ध करून देण्यांत आली. तसेच दर लाख लोक संख्येमागे 11 बँकेची कार्यालये येतात.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजारभाव

वर्धा जिल्हयातील ज्वारी, मुग, भुईमुग, जवस, सोयाबीन व तिळ , चणा, उडीद, कापूस, तुर या वस्तुंच्या घाऊक भावात सन 2004 -2005 च्या तुलनेत अनुक्रमे 9.02, 28.59, 17.77, 26.57, (-14.16घट), 8.84, 28.23, 40.93, 0.71, 5.53 टक्क्यांनी वाढ झाली

14.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 2005 मध्ये काही महत्वाच्या जिवनावश्यक वस्तुंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ उत्तम 19.50 रु. गहू (मध्यम) 9.42 रु. ज्वारी संकरीत 6.63 रु. चनादाळ 23.33 रु. तुर दाळ 27.58 रु. फल्ली तेल 56.67 रु. गुळ 23.50 रु. साखर 19.29 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 16.00 रु. बोकडाचे मांस 120.83 रु. वनस्पती तुप 55.00 रु. अंडी प्रति डझन 22.42 रु. मिरची 55.67 रु. बटाटे 10.08 रु. कांदे 9.25 रु. चहा 125.00 रु. कपडे घुण्याचा साबण प्रति बार 7.00 रु. आंघोळीचा साबण प्रति वडी 12.88 रु. आहे.

14.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायाभुत वर्ष 1982 बरोबर 100 धरून 2005-06 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 559.25 व अन्नगट निर्देशांक 499.67 आहे. 2004-05 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात 3.45 टक्के वाढ झाली असून सर्वसाधारण निर्देशांकात 4.92 टक्केनी वाढ झाल्याची आढळते.

[सतरा]

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1 वर्षा जिल्हयात 2003-04 या वर्षात एकूण 1057 प्राथमिक 264 माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक व 46 महाविद्यालये कार्यरत आहेत.

15.2

2003-04 या वर्षात प्राथमिक शाळेत 122104 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत 143544 व महाविद्यालयांत 21280 अशा एकूण 286926 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. एकूण 1442 शैक्षणिक संस्थेत 9340 शिक्षक कार्यरत आहेत. पैकी 2763 स्त्री शिक्षिका आहेत. प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या 2003-04 वर्षाकरिता येणे प्रमाणे प्राथमिक 30, माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक 31, महाविद्यालये 35, असल्याचे आढळून येते.

15.3

जिल्हयामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये 3 तंत्रनिकेतन संस्था 12 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व 1 अभियांत्रिकी महाविद्यालय व सहा डी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्हयात सन 2005 मध्ये एकूण 11 रुग्णालये, 44 दवाखाने, 12 प्रसूतीगृहे व 27 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 891 असून 43 हजार आंतर रुग्णांवर व 4827 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यांत आले. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांची संख्या 72 इतकी पडते.

16.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्हयातील सन 2004 मध्ये एकूण 21046 जन्म आणि 9197 मृत्यू तसेच 617 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म मृत्यू पाहणीच्या आधारे वर्धा जिल्हयाकरिता जन्माचे प्रमाण दर हजारी 21.05 व मृत्यूचे प्रमाण 9.20 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्मामागे 29.32 आहे.

[अठरा]

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्ह्यात मार्च 2006 अखेर एकूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 79 टक्के व शहर भागात 21 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 16410 इतकी असून त्यापैकी 0.4 टक्के पुरुषांनी व 99.6 टक्के स्त्रियांनी शस्त्रक्रीडा करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 72 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लुप पध्दतीचा वापर 7587 स्त्रिया करित असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1

महाराष्ट्र शासनाच्या विविध उपक्रमाद्वारे कमजोर घटकांच्या कल्याणाकरीता निरनिराळ्या योजना जिल्हा स्तरावर राबविण्यांत येतात. उदा. ग्रामीण भागातील भुमीहीन मजुरांना जागा देणे, झोपड्या बांधणे, शेतीच्या विकासासाठी विहीरी बांधण्याकरिता व पंप संच बसविण्याकरिता अनुदान तसेच कर्ज रुपाने पैसा उपलब्ध करून देणे व तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे, माध्यमिक शालांत परिक्षेत्तर शिष्यवृत्त्या देणे, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस माध्यमिक परिक्षेत्तर स्तरावर शिष्यवृत्त्या देणे.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानाच्या 20 सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यांत आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.1982 च्या निर्णयान्वये हि योजना सुरु करण्यांत आली. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे एकूण जिल्ह्यात 500 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची निवड करण्यांत येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन असेल आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतीरिक्त वार्षिक उत्पन्न 3,600 रुपये असेल अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरीता 9,560 रुपयाचे अनुदान 3 ते 4 वर्षा मध्ये जमीन सुधारणा, सुधारित अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघु सिंचन या बाबीवर खर्च करण्याकरीता देण्यात येतात. 2005-06 मध्ये या योजनेवर 670.22 लाख रुपये इतका खर्च झाला.

17.3 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उंचावण्याकरिता एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम राबविण्याचे केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार 20 कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमान्वये महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. वर्षा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबाची गणना मार्च 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार

[एकोणवीस]

घेण्यात आली. जिल्हयामध्ये एकूण 88,879 कुटुंबे दारिद्रय रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनांस आले. याचाच अर्थ म्हणजे जिल्हयात एकूण 48 टक्के कुटुंबे ही दारिद्रय रेषेखालील जीवन जगत आहे. दारिद्रय रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यांस हातभार लावणे हा उद्येश योजनेमागे आहे.

हा कार्यक्रम राबविण्याकरीता महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेची निर्माती केलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत 2005-06 मध्ये 374.05 लाख रुपये खर्च करण्यात आलेत.

17.4 संजय गांधी स्वावलंबन योजना

जिल्हयांतील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता या योजनेअंतर्गत महसूल विभागामार्फत रुपये 2500 पर्यंतच्या कर्जाचे वाटप करण्यात येते यासाठी प्रत्येक तालुक्यात स्वतंत्र समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषद, नगर परिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

(अ) जिल्हा परिषद :-

सन 2005-06 मध्ये जिल्हा परिषदेचे उत्पन्न 3975.64 लाख रुपये असून खर्च 3108.25 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्न ॥ 78.19 टक्के खर्च झालेला आढळतो.

(ब) नगरपरिषद :-

जिल्हयात एकूण सहा नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेच्या उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे व जमीन यावरील कर, नगरपालीकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होत. सन 2005-06 मध्ये जिल्हयातील सर्व नगरपालीकेचे एकूण उत्पन्न 4014.07 लाख रुपये असून खर्च 3917.47 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 97.59 टक्के खर्च करण्यात आलेला आढळतो.

(क) ग्रामपंचायत :-

जिल्हयात एकूण 517 ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. त्या सर्वांचा एकत्रित विचार केला असता सन 2005-06 या वर्षामध्ये त्यांचे एकूण उत्पन्न 1115.20 लाख रुपये असून खर्च 1040.14 लाख रुपये इतका झालेला आढळतो. म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत 93.26 टक्के इतका खर्च झालेला आहे.

18.2 जिल्हयात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल

जिल्हयामध्ये महसूल विभागामार्फत जमिन महसूल गोळा करण्यात येतो. सन 2005-06 मध्ये जमीन महसूल 7.46 लाख रुपये जमा करण्यात आला. करमणूक करापासून सन 2005-06 मध्ये

[वीस]

एकूण उत्पन्न 64.49 लाख रुपये इ. ने. याशिवाय जिल्हयाला इतर कर, विक्रीकर, वाहन कर, नोंदणी शुल्क आयकरातील मिळालेला वाट. तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न प्राप्त होते.

18.3 गृह निर्माण योजना

जिल्हयांतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी 'गृह निर्माण योजना' नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्हयात 31 मार्च 2006 रोजी 11 दैनिके, 35 साप्ताहिक व 2 मराठी पाक्षीक व 2 मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 19 मुद्रणालये आहेत.

18.5 वाचनालये /ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 105 ग्रंथालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 69 ग्रंथालये कार्यरत असून यांत 'गांधी अध्ययन केंद्र' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

18.6 पोलीस व गुन्हे

जिल्हयांमध्ये अंतर्गत सुरक्षितेच्या दृष्टिने 17 पोलीस ठाणे व 6 आउटपोस्ट आहेत.

18.7 करमणूक व प्रेक्षणीय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 9 कायम स्वरूपाची चित्रपट गृहे, 1 फिरती चित्रपट गृहे व 9 सरकारमान्यव्हीडीओ केंद्रे आहेत. तसेच जिल्हयात केबलचालकाच्या संख्या 122 असून केबल ग्राहकांची संख्या 18624 आहे. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयांमध्ये प्रेक्षणीय स्थळे नसली तरी दर्शनीय स्थळामध्ये सेवाग्राम व पवनार यांचा उल्लेख करावा लागेल.

सेवाग्राम मध्ये 'बापूकुटी' म्हणजे महात्मा गांधी यांचे वास्तव्याचे ठिकाण व पवनार भुदान नेते 'विनोबा भावे' यांचे आश्रम आहे.

18.8 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर, 1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्व देते. परंतु रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयामध्ये सन 2005-06 साली कोणत्यांच प्रकारचा खर्च करण्यात आला नाही.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2005-06

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
	1.1 उत्तर अक्षांश	अंश	20.18-21.21	16.4-22.1
	1.2 पूर्व रेखांश	अंश	78.33-79.15	72.6-80.9
	1.3 क्षेत्रफळ	हजारचौ.कि.मी.	6	308
2	प्रशासकीय रचना			
	2.1 तालुके	संख्या	8	353
	2.2 शहरे	संख्या	7	378*
	2.3 एकूण गावे	संख्या	1382	43711
	2.4 पैकी निर्जन गावे	संख्या	378	2616
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			
1	महानगरपालिका	संख्या	0	22
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	222
3	कटकमंडळे	संख्या	0	7
4	पंचायत समित्या	संख्या	8	350
5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27920
तीन	लोकसंख्या (2001)			
1	ग्रामीण	हजार	912	55778
2	नागरी	हजार	325	41101
3	एकूण	हजार	1237	96879
4	पुरुष	हजार	639	50401
5	स्त्रिया	हजार	598	46478
6	स्त्रिया प्रति हजार पुरुष	संख्या	935	922
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	159	9882
	7.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.83	10.2
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	154	8577
	8.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.49	8.85
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	196	315
10	साक्षरतेचे प्रमाण	टक्के		76.9
	10.1 ग्रामीण	टक्के	76.95	70.4
	10.2 नागरी	टक्के	88.6	85.5
	10.3 एकूण	टक्के	80.00	76.9
	10.4 पुरुष	टक्के	87.20	86.0
	10.5 स्त्रिया	टक्के	72.45	67.0
	10.6 साक्षरतेमध्ये जिल्हयाचा राज्यात क्रमांक	क्रम संख्या	उ.ना.	दुसरा

II

अ.क्र.	बाब	प्रिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
11	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे (1999)	लाख	0.89	3.80
चार जिल्हा उत्पन्न अंदाज				
1	चालू किंमतीनुसार (2004-05)			
1.1	एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	3672	*371878
1.2	दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	28868	36423
1.3	एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	332	328451
1.4	दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	26107	32170
2	स्थिर किंमतीनुसार (2004-05)			
2.1	एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	1958	208253
2.2	दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	15395	20397
2.3	एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	1766	182389
2.4	दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	13883	17864
पाच कृषि			1999-2000	1999-2000
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	77	5214
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	12.22	16.95
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
4.1	विगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	18	1390
4.2	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	41	1725
4.3	एकूण (4.1 + 4.2)	हजार हेक्टर	59	3115
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
5.1	कायम गुरेचरण व इतर	हजार हेक्टर	46	1249
5.2	झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	5	251
5.3	लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	20	917
6	पडीत जमीन			
6.1	चालू पड	हजार हेक्टर	23	1364
6.2	इतर पड	हजार हेक्टर	28	1216
7	पिकाखालील क्षेत्र			
7.1	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	361	17432
7.2	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	85	4758
7.3	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	446	22190
8	ओलिता खालील क्षेत्र (2003-04)			
8.1	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	31	2944
8.2	एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	41	3636
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
9.1	तृणधान्ये	हजार हेक्टर	72	9217
9.2	कडधान्ये	हजार हेक्टर	73	3384

III

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	1.49	3028*
	9.4 ऊस	हजार हेक्टर	0.3	उ.ना.
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	134	2840
10	पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी.	1034.2	उ.ना.
11	जमीन वहिती धारण क्षेत्र (1995-96)			
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी	शंभर हेक्टर	796	66925
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर	शंभर हेक्टर	2825	113083
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	शंभर हेक्टर	545	18788
सहा	जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यांखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	0	32
	1.1 लाभक्षेत्र (30/6/2006 पर्यंत)	हजार हेक्टर	0	2327
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	7	178
	2.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	75	692
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	16	2274
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	5	984
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	23	597**
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना -1997) अस्थाई (संख्या)		2003 अस्थाई	1997
1	एकूण पशुधन(2003)*	हजार	592	36775
2	गो जातीय	हजार	352	16303
3	महिषवर्गीय	हजार	65	6145
4	मेंढ्या व शेळ्या	हजार	168	13779
5	कोंबड्या व बदके	हजार	296	37968
आठ	सहकार क्षेत्र			
1	सहकारी संस्था	संख्या	1708	184390
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	398	21091
	2.1 सभासद संख्या	हजार	158	11840
	2.2 दिलेली कर्जे	कोटी रु.	265276	411497
	2.2 येणे कर्जे	कोटी रु.	619896	815126
3	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	350	26277
नऊ	बीज			
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1284	40351***
2	बीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	26	2573

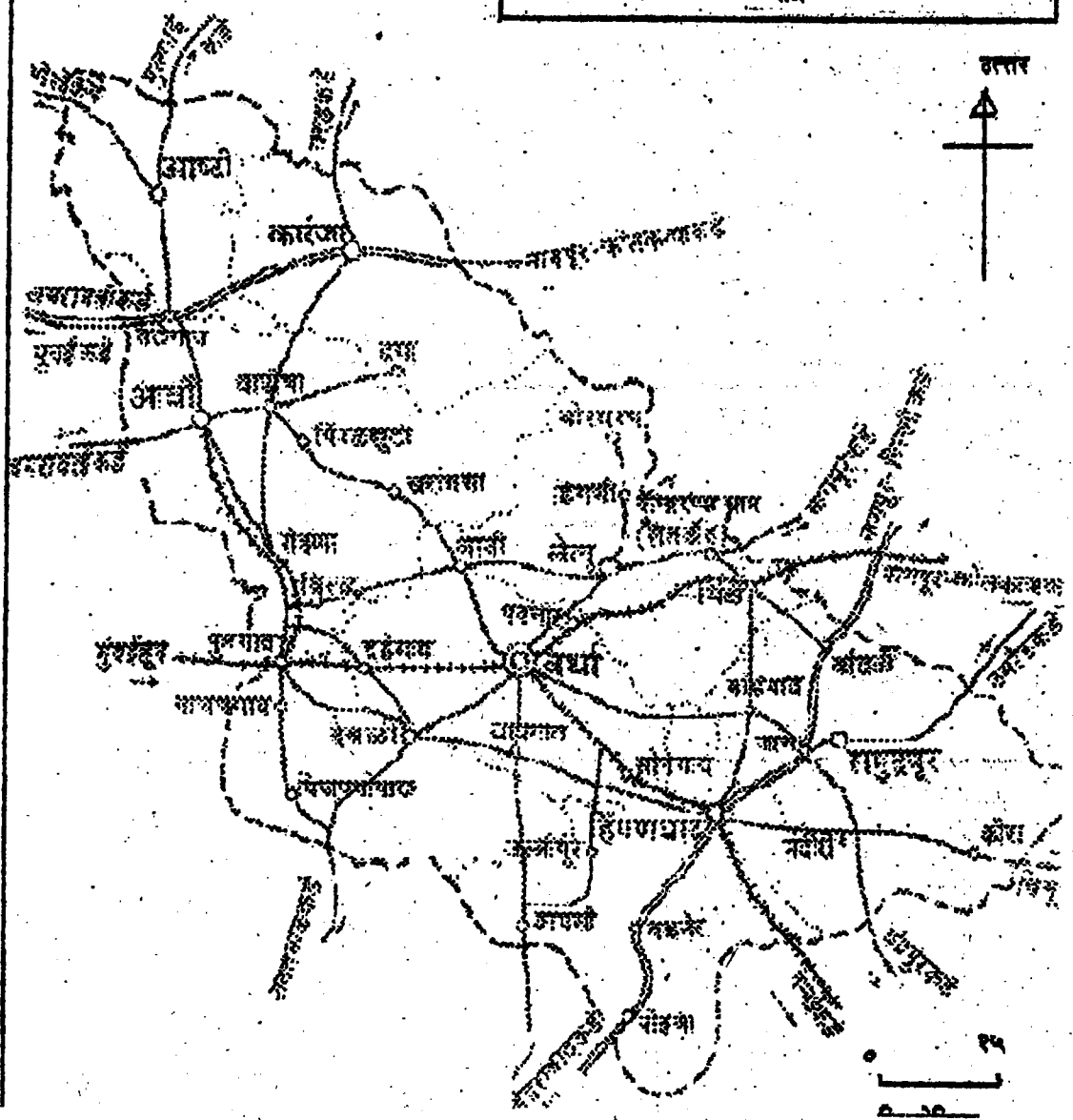
IV

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
3	विजेचा वापर			
	3.1 घरगुती (2005-06)	दशलक्ष कि.वॅ.तास	106.9	12916
	3.2 वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	14.09	5420
	3.3 औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	652.7	22515
	3.4 कृषि	दशलक्ष कि.वॅ.तास	60	10733
	3.5 इतर	दशलक्ष कि.वॅ.तास	109	76
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	दशलक्ष कि.वॅ.तास	942.69	51660
दहा	परिवहन व दळणवळण			
1	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	397	5527
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाही	संख्या	915	38262
	2.2 हंगामी	संख्या	34	1515
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)			
	3.1 राष्ट्रीय महामार्ग (2006अखेर)	कि.मी.	108	4367
	3.2 राज्य महामार्ग	कि.मी.	661	33406
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	681	48824
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	688	44792
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	1718	97913
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	कि.मी.	3856	229302
अकरा	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार			
1	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	170	35849*
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	143	29256
	(त्यांतील कामगार)	संख्या	6916	1192619
3	साखर कारखाने	संख्या	2	101
	(साखरेचे उत्पादन)	हजार मे. टन	0	22.33
4	सहकारी सूत गिरण्या	संख्या	7	191
बारा	कर्मचारी गणना (1 जुलै 2005 रोजी भरलेली पदे)			
1	शासकीय	हजार	8	603
2	जिल्हा परिषदा	हजार	7	444
3	नगर परिषदा	हजार	2	569
4	महानगरपालिका	हजार	0	126
तेरा	शिक्षण क्षेत्र (2003-04 अंदाजित)			
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	1057	68644

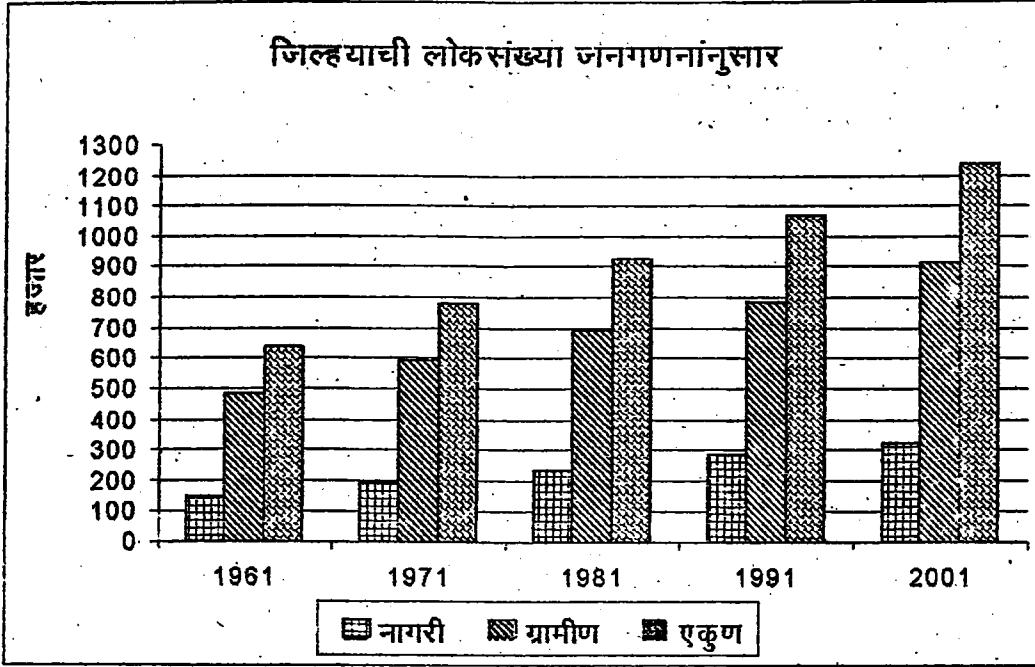
अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
1	प्राथमिक शिक्षण			
1.2	विद्यार्थी	हजार	122	11806
1.3	शिक्षक	हजार	4	338
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	30	35
2	माध्यमिक शिक्षण			
2.1	एकूण शाळा	संख्या	264	19480
2.2	विद्यार्थी	हजार	144	10893
2.3	शिक्षक	हजार	5	285
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	30	38
3	उच्च शिक्षण			
3.1	संस्था	संख्या	46	1654
3.2	एकूण विद्यार्थी	हजार	21	1094
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
4.1	व्यवसाय पदवी एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	1	278
		संख्या	425	52751
4.2	व्यवसाय पदविका एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	3	508
		संख्या	1009	61509
4.3	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	8	361
		संख्या	1140	66124
4.4	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	4	202
		संख्या	532	25676
घोडा	सार्वजनिक आरोग्य			
1	रुग्णालये(2006)	संख्या	11	1028
2	दवाखाने	संख्या	44	2058
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1807
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	180	उ.ना.
5	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	177
पंधरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
1	आदिवासी आश्रमशाळा (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	15	1091
		संख्या	4917	397034
सोळा	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
1	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	6	271
		संख्या	425	22668
सतरा	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था			
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	827	50083
2	पुरविलेला एकूण साठ			
2.1	गहू	हजार टन	31	392
2.2	तांदूळ	हजार टन	13	228
3	शासकीय गोदामे (साठवण क्षमता)	संख्या	12	1010
		हजार टन	1.65	587

तारा जिल्हा
प्रमुख रस्ते व लोहमार्ग

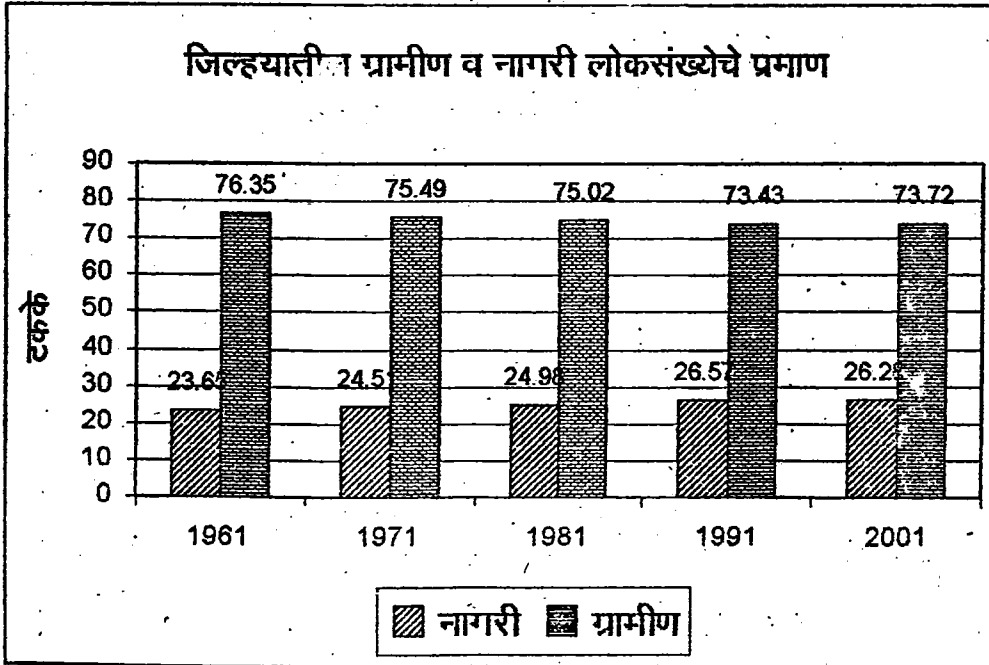
चुकी	
—————	राष्ट्रीय महामार्ग
—————	प्रमुख रस्ते
+++++	लोहमार्ग
⊙	जिल्हा मुख्यालय
○	सहमुखी मुख्यालय
●	गाव

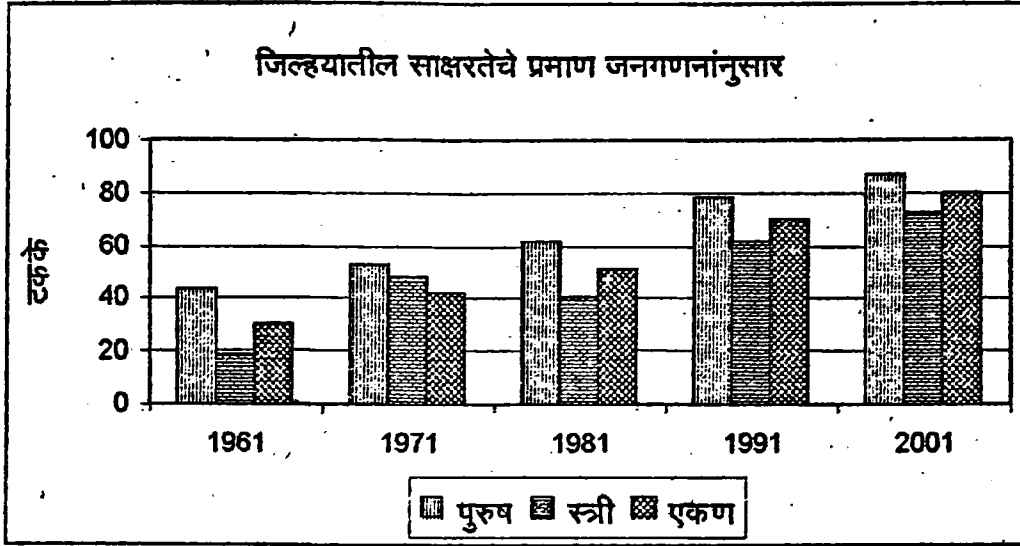
आलेख क्र -1

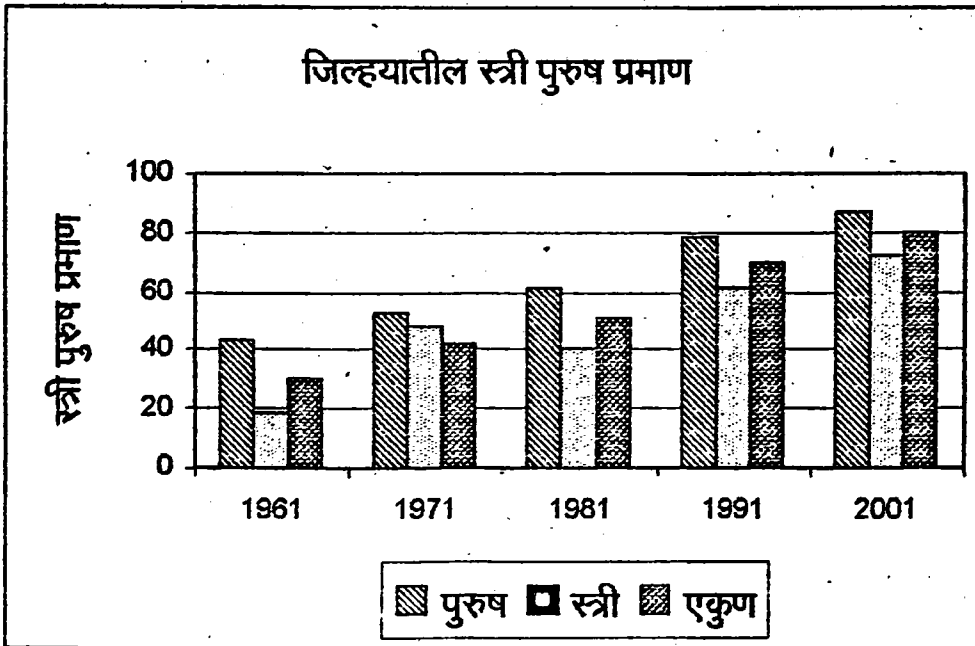
आलेख क्र -2

आलेख क्र -3

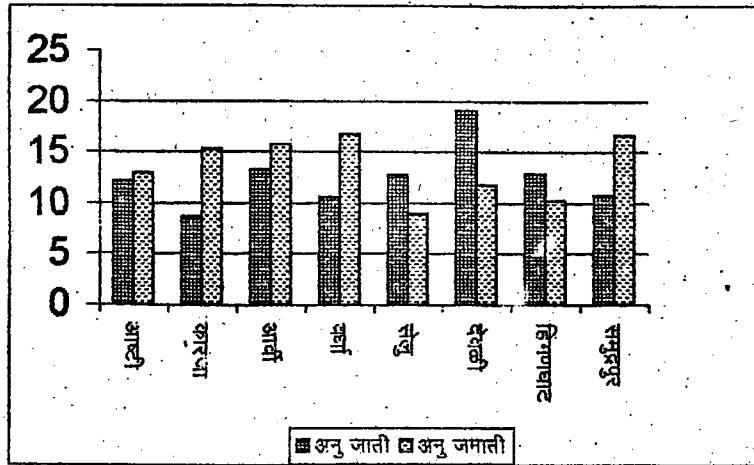

आलेख क्र - 4

आलेख क्रं.5

जिल्ह्यातील अनुसूचित जाती जमातीच्या लोकसंख्येची तालुकानिहाय टक्केवारी

भाग-2

तकती

2005-06

तक्ता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2006

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2004-05	2005-06
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
एक क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :								2001	2001
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	6309	6309	6309	6309	6309	6309	6309
2	गावे	संख्या	1262	1371	1371	1381	1382	1382	1382
3	शहरे	संख्या	6	6	6	6	7	7	7
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	631	780	927	1068	1237	1237	1237
5	शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण	टक्के	23.65	24.51	24.98	26.56	26.28	26.28	26.28
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	101	124	147	169	196	196	196
7	स्त्रिया प्रतिएक हजार पुरुष	संख्या	962	949	948	939	935	935	935
दोन साक्षरतेचे प्रमाण								2001	2001
1	पुरुष	टक्के	43.27	52.55	61.02	78.33	87.20	87.20	87.20
2	स्त्रिया	टक्के	16.86	47.71	40.53	61.09	72.45	72.45	72.45
3	एकूण	टक्के	30.32	41.71	51.04	69.95	80.06	80.06	80.06
4	ग्रामीण	टक्के	24.80	36.79	46.26	65.39	76.95	76.95	76.95
5	नागरी	टक्के	48.70	56.86	65.40	82.33	88.64	88.64	88.64
तीन स्थानिक स्वराज्य संस्था									
1	महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
3	कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
4	पंचायत समित्या	संख्या	7	7	7	8	8	8	8
5	ग्राम पंचायती	संख्या	453	456	477	502	517	517	517
चार क्षेत्रवार जिल्हा व दरडोई उत्पन्न (घालू किंमतीनुसार)									
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी रु	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2257	3327	3327
2	निव्वळ दरडोई उत्पन्न	रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	18424	26200	26200
3	राज्याच्या उत्पन्नात जिल्हाचा हिस्सा	टक्के	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0.99	1.01	1.01
पाच कृषि व सिंचन									
1	जंगलव्याप्त क्षेत्र	शंभर हेक्टर	670	660	670	860	171	उ.ना.	769
2	लागवडीलायक क्षेत्र	---"	4680	4990	4680	4510	4578	उ.ना.	4462
3	पिकांखालील एकूण क्षेत्र								
3.1	तृणधान्ये	शंभर हेक्टर	1632	1698	1734	1217	600	उ.ना.	721
3.2	कडधान्ये	---"	527	486	415	576	623	उ.ना.	725
3.3	तेलबिया	---"	203	234	254	360	995	उ.ना.	149
3.4	ऊस	---"	0.46	0.71	0.76	13.64	2.81	उ.ना.	30
3.5	कापूस	---"	1650	1832	1920	1840	1980	उ.ना.	134

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2006

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2004-05	2005-06
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
4	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	--"--	4028	4242	4130	3905	4039	उ.ना.	3610
5	दुसोटा क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	0.80	1.88	5.13	4.40	5.89	उ.ना.	0.23
6	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	240	240	330	उ.ना.	408
7	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.39	2.18	5.46	5.78	21.28	उ.ना.	0.91
8	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	180	240	220	उ.ना.	309
9	कालव्याहारे सिंचित क्षेत्र	--"--	उ.ना.	10	20	50	10	उ.ना.	46
10	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	--"--	50	90	160	180	208	उ.ना.	262
11	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	--"--	1830	1990	उ.ना.	उ.ना.	11	उ.ना.	उ.ना.

सहा कृषि अवजारे (कृषि गणना)

			1987	2003	2003				
			अस्थाई	अस्थाई	अस्थाई				
1	लाकडी नांगर	हजार	33	33	35	35	25	21	21
2	लोखंडी नांगर	हजार	5	6	8	8	19	21	21
3	बैलगाड्या	हजार	35	41	38	41	37	32	32
4	ट्रॅक्टर	संख्या	23	62	6	55	595	588	588
5	सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे	संख्या 00	5	7	10	25	32	23	23
6	सिंचनाकरिता विद्युत्पंप	संख्या 00	6	12	18	108	128	179	179
7	उसाचे चरक	संख्या							
7.1	शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	4	24	24
7.2	बैलाच्या मदतीने	संख्या	14	9	53	2	29	81	81

पशुधन (पशुगणना)

			1967	1977	1982	1987	1997	2003	2003
1	एकूण पशुधन	हजार	419	523	540	602	730	592	592
2	दुभत्या गायी	--"--	उ.ना.	39	39	53	51	38	38
3	दुभत्या म्हशी	--"--	उ.ना.	10	13	14	19	18	18
4	शेळ्या व मेंढ्या	--"--	उ.ना.	115	148	185	188	168	168
5	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	--"--	138	137	169	177	274	296	296

आठ भत्तय व्यवसाय

1	एकूण भत्तय उत्पादन	मे. ज	उ.ना.	उ.ना.	425	1000	2992	2900	2970
2	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	0	0	0	0	0	38	38
3	संस्थातील सभासद	संख्या	0	0	0	0	0	2244	2244

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2006

अनु.	वाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2004-05	2005-06
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
नऊ सहकार क्षेत्र									
1 संस्था									
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	419	419	408	404	402	403	403
1.2	विगर कृषि पतसंस्था	संख्या	44	419	223	110	275	278	278
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	103	302	319	776	572	532	532
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	14	14
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	294	481	481
2 सभासद									
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या हजारत	31	62	139	125	180	163	173
2.2	विगर कृषि पतसंस्था	संख्या हजारत	3	7	22	22	123	168	171
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या हजारत	9	23	33	106	92	55	55
2.4	पणन संस्था	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	11	13
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	25	25	25
3 खेळते भांडवल									
3.1	कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	140	1003	2108	5943	42255	58748	76540
3.2	विगर कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	16	84	432	2332	27989	40864	43103
3.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	15	87	543	6341	11244	11798	उ.ना.
3.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	478	506
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	938	967	उ.ना.
4 दिलेली कर्जे									
4.1	शेती पतसंस्था	लाख रुपये	112	830	532	973	23528	4978	3095
4.2	विगर शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1047	16590	12550	14537
4.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
दहा विजेचा वापर									
1	घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	797	4243	7530	46429	105444	110520	106910
2	वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तास	112	1732	4830	7931	12698	14530	14090
3	औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तास	1200	23811	51390	81118	336470	595405	652700
4	कृषि	हजार कि.वॅ.तास	962	-	20310	12902	47501	73000	60160
5	इतर	हजार कि.वॅ.तास	838	7325	6550	27944	79005	104965	109330
6	एकूण	हजार कि.वॅ.तास	22146	37111	90610	176324	581118	898420	943190
7	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	86	430	1011	1245	1282	1284	1284

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालू)

निवडक निर्देशक

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2006

जिल्हा - वर्धा

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2004-05	2005-06
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
अकरा वाहतूक व दळणवळण									
1	रस्त्यांची एकूण लांबी	कि.मी.	537	1125	2296	2558	3183	3854	3856
2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	8.50	17.80	36.40	44.78	50.54	61.09	64.26
3	दरलाख लोकसंख्ये मागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	85	177	294	265	298	312	320
4	एकूण मालवाहतूक वाहने	संख्या	9	3662	608	806	615	5190	5791
5	एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	19	15027	5283	19226	48873	75632	84863
6	रेल्वे मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	174	174	174	397	397	397	397
7	डाक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	185	185	185
8	तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11	19	19
9	दूरध्वनी	संख्या	416	उ.ना.	उ.ना.	3790	31157	47526	49164
बारा नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार									
1	चालू कारखाने	संख्या	40	40	48	130	166	143	143
2	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या हजारत	7416	6409	7528	9288	10015	6916	6916
तेरा शिक्षण									
1 प्राथमिक									
1.1	संस्था	संख्या	712	868	932	1000	1055	उ.ना	1057
1.2	विद्यार्थी	हजारात	19	93	129	141	125	उ.ना	122
1.3	शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4184	उ.ना	4146
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9	31	39	37	31	उ.ना	30
2 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक									
2.1	संस्था	संख्या	56	106	120	137	251	उ.ना	264
2.2	विद्यार्थी	हजारात	20	41	63	51	141	उ.ना	144
2.3	शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	4149	उ.ना	4588
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24	23	30	32	34	उ.ना	31
3 महाविद्यालये									
3.1	संस्था	संख्या	3	7	7	12	36	उ.ना	46
3.2	विद्यार्थी	हजारात	1	5	6	14	21	उ.ना	21
3.3	शिक्षक	संख्या	31	184	187	352	680	उ.ना	606
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32	27	32	36	31	उ.ना	35

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालू)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2006

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2004-05	2005-06
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
चौदा सार्वजनिक आरोग्य									
1	दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	48	44	44
2	रुग्णालये	संख्या	9	7	9	14	11	11	11
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	5	8	8	27	27	27	27
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	181	180	180
5	खाटा	संख्या	289	671	1089	1459	895	891	891
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	46	86	140	157	74	72	72
पंधरा संकीर्ण									
1	बँक शाखा	संख्या	15	30	68	135	146	131	131
2	दूरदर्शन केबल चालक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	116	122
3	दूरदर्शन केबल धारक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	17927	18624
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	8520	11856	13365	13654

दत्तधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,

तक्ता क्रमांक - 2.1

लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ. कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोक संख्यांची घनता	स्त्री पुरुष प्रमाण	गावांची संख्या
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
		एकूण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
1	आष्टी	ग्रामीण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
2	कारंजा	ग्रामीण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	915	143498	74088	69410	31410	157	937	220
3	आर्वी	ग्रामीण	908	102923	53073	49850	23361	113	939	220
		नागरी	7	40575	21015	19560	8049	5796	931	0
		एकूण	754	133078	68444	64634	29138	176	944	172
4	सेलु	ग्रामीण	747	120026	61720	58306	26448	161	945	172
		नागरी	7	13052	6724	6328	2690	1865	941	0
		एकूण	774	314537	162741	151796	63812	406	933	152
5	वर्धा	ग्रामीण	766	187865	97174	90691	41927	245	933	152
		नागरी	8	126672	65567	61105	26885	15834	932	0
		एकूण	677	155214	80106	75108	34202	229	938	150
6	देवळी	ग्रामीण	673	102814	52977	49837	23263	153	941	150
		नागरी	4	52400	27129	25271	10939	13100	932	0
		एकूण	906	212478	109980	102498	45706	235	932	187
7	हिंगण घाट	ग्रामीण	893	120136	62035	58101	26730	135	937	187
		नागरी	13	92342	47945	44397	18976	7103	926	0
		एकूण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
8	समुद्र पूर	ग्रामीण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	6168	1236736	638990	597746	270502	201	935	1382
	एकूण जिल्हा	ग्रामीण	6129	911695	470610	441085	202963	149	937	1382
		नागरी	39	325041	168380	156661	67539	8334	930	0

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			मगासवर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 मार्च 2005)
				एकू	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
		एकूण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	78418
1	आष्टी	ग्रामीण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	78418
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	94536
2	कारंजा	ग्रामीण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	94536
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	1	78.07	85.59	70.04	13.20	15.70	152907
3	आर्ची	ग्रामीण	0	74.49	82.86	65.56	13.10	19.30	109672
		नागरी	1	87.06	92.48	81.30	13.30	6.60	43235
		एकूण	1	77.02	85.13	68.44	10.60	16.70	141801
4	सेलु	ग्रामीण	0	76.32	84.57	67.57	10.50	17.00	127894
		नागरी	1	83.42	90.17	76.34	11.20	14.00	13907
		एकूण	2	83.41	89.20	77.23	12.70	8.90	335156
5	वर्धा	ग्रामीण	0	79.01	85.71	71.86	12.70	11.10	200180
		नागरी	2	89.79	94.24	85.03	12.80	5.70	134976
		एकूण	2	80.62	87.63	73.13	19.10	11.70	165389
6	देवळी	ग्रामीण	0	77.31	84.94	69.19	17.50	14.90	109555
		नागरी	2	87.02	92.83	80.80	22.10	5.50	55834
		एकूण	1	82.25	89.40	74.61	12.80	10.20	226406
7	हिंगण घाट	ग्रामीण	0	76.64	85.29	67.41	12.90	12.10	128011
		नागरी	1	89.39	94.61	83.79	12.80	7.70	98395
		एकूण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	123196
8	समुद्र पूर	ग्रामीण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	123196
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	7	80.10	87.20	72.50	12.80	12.50	1317809
एकूण जिल्हा		ग्रामीण	0	76.90	84.80	68.60	12.30	14.60	971462
		नागरी	7	88.60	93.70	83.20	14.30	6.70	346347

तक्ता क्रमांक - 2.2
लोकसंख्या वृद्धीदर

जनगणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या			दशवार्षिक वृद्धीदर	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
1	2	3	4	5	6	7
1951	एकूण	538903	271751	267152	-	-
	ग्रामीण	413051	207228	205823	-	-
	नागरी	125852	64523	61329	-	-
1961	एकूण	634277	322894	311383	17.70	4.29
	ग्रामीण	484262	244633	239629	17.24	13.48
	नागरी	150015	78261	71754	19.20	-14.42
1971	एकूण	779562	400040	379522	22.91	3.18
	ग्रामीण	588460	299773	288687	21.52	7.71
	नागरी	191102	100267	90835	27.39	-6.00
1981	एकूण	926616	475696	450920	18.86	2.69
	ग्रामीण	695106	355774	339332	18.12	5.70
	नागरी	231510	119922	111588	21.14	-3.36
1991	एकूण	1067357	550370	516987	15.19	2.37
	ग्रामीण	783840	403503	380337	12.77	4.57
	नागरी	283517	146867	136650	22.46	-2.01
2001	एकूण	1236736	638990	597746	15.87	2.19
	ग्रामीण	911695	470610	441085	16.31	3.96
	नागरी	325041	168380	156661	14.65	-1.34
2011 प्रक्षेपित	एकूण	1433006	740398	692608	15.87	2.07
	ग्रामीण	1060392	547366	513026	16.31	3.55
	नागरी	372614	193032	179582	14.64	-0.89

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	अ वर्ग न.पा.	111118	57499	53619	7.90
2	आर्वी	ब वर्ग न.पा.	40575	21015	19560	9.88
3	हिंगणघाट	ब वर्ग न.पा.	92342	47945	44397	17.31
4	सिंदी	क वर्ग न.पा.	13052	6724	6328	13.73
5	देवळी	क वर्ग न.पा.	15878	8151	7727	15.61
6	पुलगाव	क वर्ग न.पा.	36522	18978	17544	-7.96
7	सिंधी मेघे	गणना शहर	15554	8068	7486	--
एकूण नागरी			325041	168380	156661	14.65

टिप - सिंदी मेघे उर्फ हिन्द नगर हे संन 1991 च्या जनगणनेत ग्रामीण होते जनगणना 2001 मध्ये शहर घोषित करण्यात आले त्यामुळे रकाना 7 मध्ये वृद्धी दर देण्यात आलेला नाही.

आधार - भारताची जनगणना.

मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	काम करणा-यांचे क्षेत्र	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5
मुख्य काम करणारे				
1	शेतकरी	123306	119944	3362
2	शेतमजूर	157229	151151	6078
3	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	8257	6265	1992
4	इतर काम करणारे	142538	69677	72861
5	एकूण मुख्य काम करणारे	431330	347037	84293
सीमांतिक काम करणारे				
6	शेतकरी	15603	15210	393
7	शेतमजूर	81829	75821	6008
8	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	2977	2220	757
9	इतर काम करणारे	18612	9625	8987
10	एकूण सीमांतिक काम करणारे	119021	102876	16145
काम करणा-यांचे वर्गीकरण				
11	एकूण काम करणारे	550351	449913	100438
12	काम करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	44.50	49.35	30.90
13	एकूण काम न करणारे	686385	461782	224603
14	काम न करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	55.50	50.65	69.10
15	जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या	1236736	911695	325041

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.5
धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ.क्र.	बाब	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
धर्मानुसार		(आकडे शंभरात)		
1	बौद्ध	1696	1252	444
2	ख्रिश्चन	26	16	10
3	हिंदू	10062	7584	2478
4	जैन	60	14	46
5	मुस्लिम	476	215	261
6	शीख	18	12	6
7	इतर	29	24	5
सर्व धर्म (एकूण)		12367	9117	3250
वयोगटानुसार (वर्ष)				
1	0 - 6	155612	118439	37173
2	7 - 14	203741	152179	51562
2	15 - 19	127041	92263	34778
3	20 - 24	113211	80684	32527
4	25 - 29	104311	75011	29300
5	30 - 34	93973	67943	26030
6	35 - 39	88278	64206	24072
7	40 - 49	131933	95254	36679
8	50 - 59	82139	59290	22849
9	60 वर्षांवरील	135153	105271	29882
10	वय अनिर्देशित	1344	1155	189
सर्व वयोगट (एकूण)		1236736	911695	325041

आधार - भारताची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 2.6

दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ - 1998.

अ. क्र	तालुका	ग्रामीण कुटुंबांची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे												दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटुंबांची संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांची टक्केवारी
			अ. अनुसूचित जाती			ब. अनुसूचित जमाती			इतर			एकूण				
			शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	14193	--	--	1717	--	--	1251	--	--	5168	--	--	8136	8136	57.32
2	कारंजा	19238	--	--	1331	--	--	2009	--	--	8923	--	--	12263	12263	63.74
3	आर्वा	23765	--	--	3110	--	--	3355	--	--	8992	--	--	15457	15457	65.04
4	सेलु	23444	--	--	1768	--	--	2008	--	--	4757	--	--	8533	8533	36.4
5	वर्धा	35836	--	--	2811	--	--	2504	--	--	8075	--	--	13390	13390	37.36
6	देवळी	22869	--	--	2422	--	--	1313	--	--	7853	--	--	11588	11588	50.67
7	हिंगणघाट	19231	--	--	2210	--	--	2125	--	--	5390	--	--	9725	9725	50.67
8	समुद्रपूर	23424	--	--	1821	--	--	1996	--	--	5970	--	--	9787	9787	41.78
एकूण		182000	--	--	17190	--	--	16561	--	--	55128	--	--	88879	88879	48.83

आधार:- प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, वर्धा.

टिप:- शेतकरी व शेतमजुरांची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2003-04 *		वर्ष 2004-05 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निष्कळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न *	निष्कळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	87355	82192	84613	79611
1.2	वन संवर्धन	5142	5073	6197	6114
1.3	मासेमारी	884	756	1336	1142
1.4	खाण व दगड खाणकाम	577	480	580	482
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		93958	88501	92725	87349
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	20307	15421	22232	16882
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	14460	11363	17326	13615
2.3	बांधकाम	17379	16756	19612	18909
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	5897	3639	6624	4088
द्वितीय क्षेत्र एकूण		58043	47179	65794	53494
3.1	रेल्वे	4286	3454	4788	3901
3.2	परिवहन, साठवणूक	9163	7261	11048	8755
3.3	दळणवळण	8055	6753	9018	7244
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	42570	41462	51723	50377
3.5	बँका व विमा उद्योग	31900	30244	34067	32263
3.6	व्यवसाय सेवा	25164	21564	29038	24884
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	20709	18340	23862	21132
3.8	इतर सेवा	41610	39932	45138	43318
तृतीय क्षेत्र एकूण		183457	169010	208682	191874
एकूण जिल्हा उत्पन्न		335458	304689	367201	332717
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		266	241	289	262
एकूण राज्य उत्पन्न		32805247	29041002	37187763	32845146
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		326	288	364	322
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		1.02	1.05	0.99	1.01

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकित दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तुक्ता क्रमांक - 3.2

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार (1993-94)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003-04 व 2004-05

(लाख रु.)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2003-04 *		वर्ष 2004-05 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	48914	46381	41593	39439
1.2	वन संवर्धन	2632	2591	3058	3011
1.3	मासेमारी	478	408	594	506
1.4	खाणध-दगड खाणकाम	239	197	238	196
प्रारंभिक क्षेत्र एकूण		52263	49577	45483	43153
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	11940	8590	12163	8750
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	9701	7890	10651	8663
2.3	बांधकाम	9060	8625	10172	9683
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	3503	2246	4043	2593
द्वितीय क्षेत्र एकूण		34203	27351	37029	29689
3.1	रेल्वे	3199	2708	3368	2872
3.2	परिवहन, साठवणूक	4820	3644	5293	4001
3.3	दळणवळण	11757	11032	14460	13244
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	23525	22794	26928	26092
3.5	बँका व विमा उद्योग	17615	16498	18080	16900
3.6	व्यवसाय सेवा	10746	8770	11184	9127
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	10751	9476	11907	10495
3.8	इतर सेवा	21206	20184	22089	21024
तृतीय क्षेत्र एकूण		103618	95106	113307	103755
एकूण जिल्हा उत्पन्न		190084	172034	195819	176597
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		150	136	154	139
एकूण राज्य उत्पन्न		19219047	16877557	20825322	18238870
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		191	168	204	179
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		0.99	1.02	0.94	0.97

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.1

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाऊक किमती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - ०६-०६

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषिमालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			एप्रिल 2005	मे 2005	जून 2005	जुलै 2005	ऑगस्ट 2005	सप्टेंबर 2005	ऑक्टोबर 2005
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	गहू	सरबती	943	976	1025	756	779	743	765
2	बाजरी	देशी	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3	हरभरा	देशी	1878	2153	2170	1695	1669	1700	1775
4	तूर	गावरान	1854	1845	1780	1976	1846	1725	1656
5	उडीद	देशी	2500	2800	3000	1275	1300	1300	1250
6	तीळ	पांढरी	3300	3250	3200	2800	2800	2850	2300
7	ज्वारी	संकरित	505	510	490	480	485	492	455
8	मूग	गजर	2100	2500	2700	1800	1700	1550	1350
9	भुईमूग	एचबी	2150	1975	1870	2200	1900	1900	1850
10	जवस	मध्यम	2075	2080	2080	2083	2168	2144	1981
11	सोयाबीन	पिवळा	1180	1294	1255	1201	1155	1134	1114
12	कापूस	एच - 4	2000	1950	0	0	0	0	0
13	कापूस	एल आर ए	1910	1840	0	0	0	0	0

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			नोव्हेंबर 2005	डिसेंबर 2005	जानेवारी 2006	फेब्रुवारी 2006	मार्च 2006	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची
(1)	(2)	(3)	(12)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	गहू	संकरित	800	804	845	871	869	848	693
2	बाजरी	संकरित	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3	हरभरा	संकरित	1906	1800	1651	1591	1748	1811	1325
4	तूर	गावरान	1694	1670	1523	1644	1796	1751	1838
5	उडीद	संकरित	1400	1350	1365	2200	2300	1837	1076
6	तीळ	पांढरी	2900	3000	3050	3040	3100	3008	2922
7	ज्वारी	संकरित	480	465	505	480	460	484	484
8	मूग	गजर	1300	1550	1500	1550	1600	1767	1464
9	भुईमूग	एचबी	1800	1750	1875	1950	1900	1927	2127
10	जवस	मध्यम	1700	1700	1700	1813	1627	1929	1929
11	सोयाबीन	पिवळा	1115	1068	1150	1155	1153	1165	1450
12	कापूस	एच - 4	2060	2000	2080	2150	2120	1197	1925
13	कापूस	एल आर ए	2020	1950	2010	2100	2070	1158	1835

आधार- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा वर्धा

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जाने 200	फेब्रुवारी 2005	मार्च 2005	एप्रिल 2005	मे 2005	जून 2005	जुलै 2005
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	तांदूळ उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	20.00	20.00	20.00	20.00
2	गहू उत्तम	किलो	10.00	10.00	10.00	9.00	9.00	9.00	9.00
3	गव्हाचे पीठ	किलो	11.00	11.00	11.00	10.00	10.00	10.00	10.00
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	5.50	5.50	5.50	7.00	7.00	7.00	7.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	14.00	13.00	13.00	12.50	13.00	13.00	13.00
6	बाजरी मध्यम	किलो	10.00	10.00	10.00	9.50	10.00	10.00	10.00
7	काबुली चणा (अख्खा)	किलो	36.00	36.00	36.00	36.00	36.00	40.00	44.00
8	हरभराडाळ मध्यम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.50	21.00	24.50	28.00
9	तूरडाळ मध्यम	किलो	29.00	27.00	26.00	26.00	26.00	27.00	28.00
10	मूगडाळ मध्यम	किलो	28.00	24.00	24.00	25.00	28.00	28.00	28.00
11	उडीदडाळ	किलो	24.00	24.00	24.00	23.00	24.00	24.00	24.00
12	मसूरडाळ	किलो	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	30.00	30.00
13	मटकी	किलो	28.00	26.00	28.00	28.00	26.00	26.00	26.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
15	साबुदाणा	किलो	24.00	24.00	24.00	22.00	24.00	24.00	24.00
16	शेंगदाणे	किलो	35.00	35.00	36.00	35.00	36.00	36.00	36.00
17	रवा	किलो	13.00	13.00	13.00	12.00	12.00	12.00	12.00
18	मैदा	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
19	पोहे	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
20	साखर	किलो	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	20.00
21	गूळ पिपळा	किलो	26.00	26.00	26.00	22.00	22.00	22.00	22.00
22	गोडेतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	57.00	55.00	54.00	56.00	56.00	56.00	54.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रम	9.00	9.00	9.20	9.60	9.20	9.20	9.20
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	192.00	192.00	192.00	190.00	190.00	192.00	192.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	120.00	130.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2005

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	ऑगस्ट 2005	सप्टेंबर 2005	ऑक्टोबर 2005	नोव्हेंबर 2005	डिसेंबर 2005	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	तांदूळ	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	19.50	20.00
2	गहू	किलो	9.00	9.00	9.00	10.00	10.00	9.42	9.17
3	गव्हाचे पीठ	किलो	10.00	10.00	10.00	11.00	11.00	10.00	10.00
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	6.63	7.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.04	13.00
6	बाजरी	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.96	10.00
7	काबुली चणा (अच्छा)	किलो	48.00	48.00	48.00	44.00	44.00	41.33	41.33
8	हरथरा डाळ	किलो	25.00	24.00	24.00	28.00	25.00	23.33	23.00
9	तुरडाळ	किलो	28.00	30.00	28.00	28.00	28.00	27.58	27.25
10	मूगडाळ	किलो	28.00	26.00	28.00	30.00	34.00	27.58	28.50
11	उडीदडाळ	किलो	24.00	24.00	24.00	28.00	38.00	25.42	25.50
12	मसूरडाळ	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.17	29.17
13	मटकी	किलो	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	20.00	18.17	18.00
15	साबुदाणा	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	23.83	24.00
16	शेंगदाणे	किलो	36.00	36.00	36.00	36.00	36.00	32.00	32.00
17	रवा	किलो	12.00	14.00	14.00	14.00	14.00	12.92	12.83
18	मैदा	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
19	पोहे	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
20	साखर	किलो	20.00	19.50	19.00	20.00	19.00	19.29	19.75
21	गूळ पिपळा	किलो	22.00	22.00	22.00	24.00	26.00	23.50	22.00
22	गोडेतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	58.00	58.00	58.00	60.00	58.00	56.67	56.67
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	9.20	9.20	9.20	9.80	8.00	9.15	9.15
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	192.00	200.00	200.00	200.00	192.00	193.67	192.50
27	बोकडाचे मांस	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.83	120.00

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2005

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जानेवारी 2004	फेब्रुवारी 2004	मार्च 2004	एप्रिल 2004	मे 2004	जून 2004	जुलै 2004
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
28	कांबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
30	अंडी कांबडीची (सुधारित)	डझन	22.00	23.00	24.00	23.00	20.00	22.00	24.00
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	6.00	6.00	6.00	7.00	7.00	8.00	8.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	9.00	9.00	9.00	12.00	12.00	10.00	10.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	15.00	15.00	15.00	10.00	10.00	10.00	10.00
34	बटाटे	किलो	6.00	8.00	6.00	9.00	10.00	10.00	10.00
35	कांदे	किलो	6.00	6.00	6.00	8.00	6.00	7.00	8.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	3.50	3.00	3.00	4.00	4.00	4.00	4.00
37	केळी (जळगाव)	डझन	10.00	10.00	10.00	13.50	15.00	15.00	12.00
38	सफरचंद	किलो	50.00	55.00	60.00	80.00	90.00	100.00	100.00
39	चहापत्ती	किलो	140.00	140.00	140.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	12.00	12.00	12.00	9.95	9.95	9.75	9.75
41	रॉकेल (स्व.घा.दु.)	लीटर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
42	पेट्रोल	लीटर	42.01	42.01	42.01	42.01	42.01	42.01	44.75
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	शुण्याचा सावण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
45	प्रसाधन सावण	1 वडी	12.50	12.50	12.50	13.00	13.00	13.00	13.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	296.28	296.28	296.28	302.11	270.00	270.00	270.00
48	टास्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.50	28.50	28.50	28.00	28.00	28.00	28.00
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	6500	6600	6800	7000	7100	7000	6800
51	चांदी	10 ग्रॅम	13	14	14	15	14	14	13

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालू)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2005

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	ऑगस्ट 2004	सप्टेंबर 2004	ऑक्टोबर 2004	नोव्हेंबर 2004	डिसेंबर 2004	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
28	कोंबडी (बॉयलर) न सोललेली	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	उड्डन	20.00	21.00	22.00	24.00	24.00	22.42	21.33
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.33	7.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.08	11.17
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.25	10.00
34	बटाटे	किलो	11.00	10.00	10.00	15.00	16.00	10.08	9.92
35	कांदे	किलो	11.00	15.00	16.00	12.00	10.00	9.25	10.83
36	लसूण	100 ग्रॅम	4.00	4.00	4.00	4.00	5.00	3.88	4.00
37	केळी (जळगाव)	उड्डन	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.13	13.25
38	सफरचंद	किलो	50.00	40.00	48.00	48.00	48.00	64.08	66.67
39	चहापत्ती	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	125.00	140.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	9.75	9.75	11.95	12.95	13.95	11.15	10.78
41	रॉकेल (स्व.घा.दु.)	लीटर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
42	पेट्रोल	लीटर	44.75	47.95	47.95	47.95	47.95	44.45	44.45
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	घुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.88	10.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	302.11	302.11	302.11	302.11	302.11	292.63	300.17
48	टास्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.13	28.00
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	6700	6600	6500	6500	6500	6716.67	6479.17
51	चांदी	10 ग्रॅम	13	13	13	12	12	13.33	13.33

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.3

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (पायाभूत वर्ष : 1982=100)

जिल्हा :- वर्धा

केंद्र-नागपूर

संदर्भ - 2005-06

अ. क्र.	महिना/ वर्ष	अन्नगट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल -05	476	727	557	985	313	584	542
2	मे -05	480	731	529	985	313	584	543
3	जून-05	484	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	545
4	जुलै-05	496	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	556
5	ऑगस्ट-05	512	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	564
6	सप्टेंबर-05	515	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	566
7	ऑक्टोबर-05	514	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	565
8	नोव्हेंबर-05	511	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	564
9	डिसेंबर-05	509	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	563
10	जानेवारी-06*	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	121
11	फेब्रुवारी-06*	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	121
12	मार्च-06*	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	122
वार्षिक सरासरी		499.67	729.00	543.00	985.00	313.00	584.00	559.25

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

टिप- *जानेवारी-2006 पासून पायाभूत वर्ष 2001=100 असल्याने जूनी व नवीन मालिका जोडणारा गूणक (मुंबई-5.18, सोलापूर-4.73 नागपूर-4.68, पुणे-4.94) वापरून सरासरी काढली आहे.

तक्ता क्रमांक - 4.4
किंमतीचे महत्वाचे निर्देशांक

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ - 2005-06

अ. क्र.	महिना / वर्ष	अखिल भारतीय घाऊक किंमत निर्देशांक (पायाभूत वर्ष 1993-94)	ग्राहक किंमत निर्देशांक							
			औद्योगिक कामगारांसाठी (पायाभूत वर्ष 1982)		महाराष्ट्र (पायाभूत वर्ष 2003)		शेतमजुरांसाठी (पायाभूत वर्ष 1986-87)		शहरी अश्रमिक कर्मचाऱ्यांसाठी (पायाभूत वर्ष 1984-85)	
			नागपूर	अखिल भारत	ग्रामीण	नागरी	महाराष्ट्र	अखिल भारत	नागपूर	अखिल भारत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	एप्रिल -05	191.6	619	529	105.06	105.52	348	341	439	443
2	मे-05	192.1	589	527	105.59	106.23	351	343	441	445
3	जून-05	193.2	591	529	107.11	106.97	353	345	442	448
4	जुलै-05	194.6	603	538	107.7	107.73	362	350	448	455
5	ऑगस्ट-05	195.3	607	540	108.47	108.45	366	352	450	456
6	सप्टेंबर-05	197.2	610	542	108.79	108.56	365	354	450	458
7	ऑक्टोबर-05	197.8	617	548	109.01	109.03	368	356	453	460
8	नोव्हेंबर-05	198.2	619	553	108.42	109.24	368	360	455	463
9	डिसेंबर-05	197.2	619	550	108.21	108.05	367	358	454	461
10	जानेवारी-06	196.3	632	551	107.32	107.32	363	357	453	462
11	फेब्रुवारी-06	196.4	627	551	106.86	107.22	364	357	454	461
12	मार्च-06	196.8	627	551	107.17	107.35	363	358	455	463

आधार:- 1) केंद्रीय सांख्यिकीय संघटना, नवी दिल्ली. 2) आर्थिक सल्लागार, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

3) श्रम केंद्र, भारत सरकार, सिमला 4) कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

5) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 5.1
गोळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2005-06

(रुपये हजार)

अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित-वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	88	0	88	0	0	88	74	3878
2	कारंजा	35	10	45	0	0	45	45	7598
3	आर्वी	98	0	98	0	0	98	98	12115
4	सेलु	116	0	116	0	0	116	116	9776
5	वर्धा	138	0	138	0	0	138	138	12608
6	देवळी	65	19	84	0	0	84	83	10016
7	हिंगणघाट	87	8	95	0	0	95	95	14625
8	समुद्रपूर	87	10	97	0	0	97	97	16549
जिल्हा एकूण		714	47	761	0	0	761	746	87165

आधार -जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2005-06

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	बाब	ग्राम-पंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषदा	कटक मंडळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या	517	1	0	6	0
अ)	जमा					
1	सुरूवातीची शिल्लक	58803	321249	0	62275	0
2	चालू वर्षातील जमा					
	2.1 शासकीय अनुदाने व वर्गणी	34495	196845	0	278642	0
	2.2 सब प्रकारचे कर	70459	43819	0	66414	0
	2.3 इतर जमा	6566	156840	0	56351	0
	2.4 एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	111520	397504	0	401407	0
	एकूण प्राप्ती (सुरूवातीची शिल्लक मिळून)	170323	718753	0	463682	0.00
ब)	खर्च					
3	चालू वर्षातील खर्च					
	3.1 सामान्य प्रशासन	21434	7840	0	31274	0
	3.2 शिक्षण	254	8215	0	29163	0
	3.3 सार्वजनिक आरोग्य	42931	6148	0	99673	0
	3.4 इतर	39395	288622	0	231637	0
	एकूण (3.1 ते 3.4)	104014	310825	0	391747	0
4	अखेरची शिल्लक	66309	407928	0	71935	0

आधार :- 1) जिल्हा परिषद, 2) ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, वर्धा

3) नगरपरिषद(सर्व), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.3

बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2005-06

अ. क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (लाख रुपये)
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4	2	4	उ.ना.
2	कारंजा	5	3	5	उ.ना.
3	आर्वा	6	6	10	उ.ना.
4	सेलु	8	4	8	उ.ना.
5	वर्धा	8	12	20	उ.ना.
6	देवळी	7	5	9	उ.ना.
7	हिंगणघाट	5	5	9	उ.ना.
8	समुद्रपूर	8	3	8	उ.ना.
जिल्हा एकूण		51	40	73	67459

टिप :- रकाना 6 चो तहसील निहाय स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, (बँक ऑफ इंडिया, वर्धा)

तक्ता क्रमांक - 5.4

अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2004-05 व 2005-06

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	2005-06 अखेर अल्पबचत खातेदारांची संख्या	2004-05 मधील अल्पबचत खात्यातील गुंतवणूक		सन 2005-06 मधील अल्पबचत खात्यातील गुंतवणूक	
			दोबळ	निष्पळ	दोबळ	निष्पळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	टपाल बचत खाते	22385	3982.60	313.97	4296.18	272.42
2	पुनरावर्ती ठेवी	163170	2930.97	145.24	3237.22	506.94
3	समयबद्ध ठेवी	8730	942.90	270.66	1321.51	410.42
4	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी					
	4.1 स्टेट बँक	6153	135.41	101.00	141.58	90.54
	4.2 बँक ऑफ महाराष्ट्र	0	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.3 टपाल खाते	3028	1531.15	1091.50	1494.28	1208.59
	4.4 इतर बँका	0	0.00	0.00	0.00	0.00
5	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (8 वी मालिका)	0	692.08	281.34	668.30	116.81
6	इंदिरा विकास पत्रे	0	0.00	-79.35	0.00	-44.43
7	किसान विकास पत्रे	0	1443.22	856.94	2174.54	1017.00
8	मासिक प्राप्ती योजना	7431	3249.01	2517.86	3569.42	2264.01
9	राष्ट्रीय बचत योजना-87	0	0.00	-13.19	0.00	-22.47
10	राष्ट्रीय बचत योजना-92	0	0.00	-0.54	0.00	0.25
11	इतर सर्व योजना (वरिष्ठ नागरीक बचत योजना)	0	126.62	126.07	272.39	257.35
जिल्हा एकूण		210897	15033.96	5611.50	17175.42	6077.43

आधार :- सहायक संचालक (अल्पबचत), जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

आयुर्विमा विषयक आकडेवारी

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2005-06

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील
(1)	(2)	(2)	(4)
1	आयुर्विमा महामंडळाच्या जिल्ह्यातील शाखा	संख्या	3
2	चालू विमा पॉलिसीज् (मार्च 2006 अखेर)	संख्या	216057
3	मार्च अखेर व्यपगत विमा पॉलिसीज्	संख्या	18180
4	नवीन व्यवसाय (2005-06)		
4.1	उत्तरविलेली विमापत्रे	संख्या	41078
4.2	विमा रक्कम	(रु लाख)	36473
4.3	विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(रु लाख)	1423.1
5	जिल्ह्यातील विमा प्रतिनिधीची संख्या		
5.1	एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	1183
5.2	एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	522
5.3	एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	230
5.4	एकूण महिला प्रतिनिधीपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	75

टीप - वरील माहिती केवळ भारतीय जीवन विमा निगम यांच्याकडील असून यात खाजगी विमा कंपन्यांचा समावेश केलेला नाही

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1999-00

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडोत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडोत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	45494	6145	1197	3357	4554	619
2	कारंजा	60911	6399	3185	2790	5975	2517
3	आर्वी	111008	26162	6905	3751	10656	4790
4	सेलु	70593	8847	4982	2597	7579	4296
5	वर्धा	81589	11460	9388	114	9502	2245
6	देवळी	69732	9535	5964	878	6842	1710
7	हिंगणघाट	89919	3422	5470	1359	6829	2073
8	समुद्रपुर	99658	4937	4292	2564	6856	1667
जिल्हा एकूण		628904	76907	41383	17410	58793	19917

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1999-00

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी- लायक क्षेत्र (8+14)
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड '(9+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	876	1141	2017	22856	8346	31202	31821
2	कारंजा	219	208	427	38845	15239	54084	56601
3	आर्वी	12873	14067	26940	37186	13432	50618	55408
4	सेलु	239	536	775	38492	16723	55215	59511
5	वर्धा	2475	3900	6465	44448	9842	54290	56535
6	देवळी	2439	4068	6507	38666	6549	45215	46925
7	हिंगणघाट	3091	3365	6456	63916	9820	73736	75809
8	समुद्रपुर	784	685	1469	76624	5304	81928	83595
जिल्हा एकूण		22996	28060	51056	361033	85255	446288	466205

आधार - 1) कृषि आयुक्तालय पुणे

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1999-00

अ. क्र.	तहसिल	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	9	1950	3635	350	3985	32	35
2	कारंजा	293	3450	3676	190	3866	7	18
3	आर्वी	35	1854	7890	240	8130	18	16
4	सेलु	0	5292	5613	80	5693	10	45
5	वर्धा	68	3635	11198	410	11608	10	17
6	देवळी	4	96	5915	90	6005	36	74
7	हिंगणघाट	29	506	6129	205	6334	7	62
8	समुद्रपुर	252	3327	4629	530	5159	6	48
जिल्हा एकूण		690	20110	48685	2095	50780	126	315

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे घाल

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1999-00

अ. क्र.	तहसिल	चरी	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तुर	मूग
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	0	0	10	6021	586	2215	183
2	कारंजा	0	0	0	7634	1664	2779	375
3	आर्वा	0	0	0	10053	512	6977	59
4	सेलु	0	0	15	11055	2039	4753	63
5	वर्धा	0	0	10	15348	915	7315	223
6	देवळी	0	0	20	6235	1975	7860	243
7	हिंगणघाट	0	0	54	6992	4997	9217	90
8	समुद्रपुर	0	0	0	8792	8112	7224	34
जिल्हा एकूण		0	0	109	72130	20800	48340	1270

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वधा

संदर्भ वर्ष - 1999-00

अ. क्र.	तहसिल	उडीद	वाल	कुळीथ	मटकी	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 14 + 23
1	2	18	19	20	21	22	23	24
1	आष्टी	47	2	1	27	47	3108	9129
2	कारंजा	364	0	0	43	150	5375	13009
3	आर्वा	11	0	0	42	41	7642	17695
4	सेलु	9	0	0	63	27	6954	18009
5	वधा	0	0	38	376	41	8908	24256
6	देवळी	0	0	0	109	39	10226	16461
7	हिंगणघाट	8	0	0	154	52	14518	21510
8	समुद्रपुर	11	0	47	156	200	15784	24576
	जिल्हा एकूण	450	2	86	970	597	72515	144645

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे घाल

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1999-00

अ. क्र.	तहसिल	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा
1	2	25	26	27	28	29	30	31
1	आष्टी	62	144	0	0	17	161	6
2	कारंजा	0	133	0	0	18	151	12
3	आर्ची	508	83	0	0	15	98	14
4	सेलु	1508	252	0	0	75	327	11
5	वर्धा	703	0	0	0	118	118	18
6	देवळी	0	13	0	0	15	28	20
7	हिंगणघाट	79	104	1	0	27	132	10
8	समुद्रपुर	175	328	38	0	44	410	7
	जिल्हा एकूण	3035	1057	39	0	329	1425	98

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1999-00

अ. क्र.	तहसिल	केळी	मोसंबी	संत्री	लिंबू	पेरु	पपई	इतर फळे	एकूण फळे
1	2	32	33	34	35	36	37	38	39
1	आष्टी	92	64	2212	28	10	3	0	2415
2	कारंजा	195	25	1560	31	3	1	0	1827
3	आबी	125	29	1005	14	8	9	18	1220
4	सेलु	360	4	205	7	3	18	15	623
5	वर्धा	260	1	324	11	7	16	9	646
6	देवळी	33	0	1000	2	9	0	7	1071
7	हिंगणघाट	185	0	2550	2	2	0	10	2759
8	समुद्रपुर	78	1	139	5	1	3	1	235
जिल्हा एकूण		1328	124	8995	100	43	50	58	10796

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष -1999-00

अ. क्र.	तहसिल	कांदे	कोबी	बांगी	टोमॅटी	सेयी	भेंडी	इतर
1	2	40	41	42	43	44	45	46
1	आष्टी	89	26	57	32	11	33	51
2	कारंजा	4	3	66	35	3	50	102
3	आर्वा	15	12	48	36	6	30	35
4	सेलु	94	26	164	106	5	73	133
5	वर्धा	56	69	110	132	24	85	180
6	देवळी	5	0	2	14	10	46	36
7	हिंगणघाट	1	0	28	21	10	37	53
8	समुद्रपुर	96	22	254	84	5	145	230
	जिल्हा एकूण	360	158	729	460	74	499	820

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष -1999-00

अ. क्र.	तहसिल	एकूण भाजीपाला	एकूण फळे व भाजी- पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके
1	2	47	48	49	50	51	52
1	आष्टी	299	2714	0	12066	10988	0
2	कारंजा	263	2090	0	15250	10172	4
3	आर्वा	182	1402	0	19703	15295	0
4	सेलु	601	1224	0	21068	19820	0
5	वर्धा	656	1302	0	26379	20118	0
6	देवळी	113	1184	0	17673	16187	0
7	हिंगणघाट	150	2909	0	24630	23851	4
8	समुद्रपुर	836	1071	0	26232	17609	0
जिल्हा एकूण		3100	13896	0	163001	134040	8

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चाल

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1999-00

अ. क्र.	तहसिल	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	करडई	जवस	तीळ	नारळ	सोयाबीन
1	2	53	54	55	56	57	58	59
1	आष्टी	10988	919	7	52	214	0	5947
2	कारंजा	10176	3849	0	8	186	0	25562
3	आर्वा	15295	458	3	15	290	0	10802
4	सेलु	19820	760	0	3	73	0	14421
5	वर्धा	20118	41	0	70	298	0	8936
6	देवळी	16187	119	3	26	170	0	12594
7	हिंगणघाट	23855	4	19	264	479	0	26155
8	समुद्रपुर	17609	0	78	1732	240	0	33578
जिल्हा एकूण		134048	6150	110	2170	1950	0	137995

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चाल

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -1999-00

अ. क्र.	तहसिल	इतरे गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तं बा खु	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-या ची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके
1	2	60	61	62	63	64	65	66	67
1	आष्टी	0	7139	0	0	0	9	0	0
2	कारंजा	15	29620	0	0	0	27	0	0
3	आर्वी	2	11570	0	0	0	16	0	0
4	सेलु	30	15287	0	0	0	45	0	0
5	वर्धा	141	9486	0	0	0	13	0	0
6	देवळी	6	12918	0	0	0	23	0	57
7	हिंगणघाट	48	26969	0	0	0	14	0	0
8	समुद्रपुर	456	36084	0	0	0	6	0	0
	जिल्हा एकूण	698	149073	0	0	0	153	0	57

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -1999-00

अ. क्र.	तहसिल	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी-खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	68	69	70	71
1	आष्टी	18136	30202	8346	21856
2	कारंजा	39823	55073	15239	39834
3	आर्षी	26881	46584	13432	33152
4	सेलु	35152	56220	16723	39497
5	वर्धा	29617	55996	9842	46154
6	देवळी	29185	46858	6549	40309
7	हिंगणघाट	50838	75468	9820	65648
8	समुद्रपुर	53699	79931	5304	74627
	जिल्हा एकूण	283331	446332	85255	361077

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे (जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल)

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06

1] प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मॅ. टन मध्ये

अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टर उत्पादन	एकूण उत्पादन
(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)
1	तांदूळ	974	2	17	जवस	345	1
2	गहू	1262	240	18	भुईमूग	833	12
3	ज्वारी	810	160	19	मोहरी	150	0.2
4	बाजरी	0	0	20	तीळ	205	1
5	बाली	0	0	21	सुर्यफुल	639	6
6	मका	0	0	22	सोयाबीन	2339	1090
7	नाचणी	0	0	23	ऊस	55	885
8	इतर धान्ये	0	0	24	कापूस	186	877
9	एकूण धान्ये	3046	402	25	मेस्टा[अंबाडी]	0	0
10	हरभरा	533	138	26	तंवाखू	0	0
11	तूर	1014	531	27	औषधी पदार्थ	0	0
12	उडीद	1144	3	28	सुठ [आले]	992	4
13	मूग	250	2	29	भिरची [लाल]	487	5
14	मसूर	0	0	30	हळद	1085	30
15	इतर कडधान्ये	340	1	31	बटाटे	2870	3
16	एकूण कडधान्ये	3281	675	32	रताळी	12440	2264

टीप - 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेड कॅनच्या स्वरूपात आहे.

2) वाव 26 मेस्टा: 1 गासडी = 180 कि.ग्रॅ.

3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170 कि.ग्रॅ.

4) उत्पादन अत्यल्प असल्यासे निरंक द्यावे.

आधार - कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.4

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005

(पर्जन्य - मि.मी.)

अ. क्र.	तालुका / केंद्र	सरासरी		वर्ष 2005 मधील		सरासरीच्या तुलनेत वर्षातील पर्जन्याची टक्केवारी
		पर्जन्य दिवस (संख्या)	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	आष्टी	उ.ना.	979.20	60	834.00	85.17
2	कारंजा	उ.ना.	979.20	66	941.70	96.17
3	आर्वी	उ.ना.	979.20	65	1055.60	107.80
4	सेलु	उ.ना.	1099.80	59	1205.00	109.57
5	वर्धा	उ.ना.	1099.80	60	993.50	90.33
6	देवळी	उ.ना.	1099.80	61	991.10	90.12
7	हिंगणघाट	उ.ना.	1132.70	54	1170.90	103.37
8	समुद्रपूर	उ.ना.	1132.70	58	1082.40	95.56

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.5

विविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1999-00)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र (3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची लागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	विहिरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	597	3064	3661	4610	30202	15.26
2	कारंजा	1022	5636	6658	8616	55073	15.64
3	आर्वी	458	2468	2926	4341	46584	9.32
4	सेलु	967	7355	8322	10527	56220	18.72
5	वर्धा	594	3145	3739	5013	55996	8.95
6	देवळी	64	360	424	1187	46858	2.53
7	हिंगणघाट	181	594	775	1259	75468	1.67
8	समुद्रपूर	751	3649	4400	5256	79931	6.58
एकूण		4634	26271	30905	40809	446332	9.14

आधार - कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1999-00)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	माष्टी	0	949	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	2681	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	853	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	5292	0	0	0	0	100	0
5	वर्धा	0	2437	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	26	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	354	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	2312	0	0	0	0	0	0
एकूण			14904	0	0	0	0	100	0

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1999-00)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	आष्टी	0	949	365	0	0	19	384	1333
2	कारंजा	0	2681	900	0	0	28	928	3609
3	आर्वा	0	853	258	0	0	0	258	1111
4	सेलु	0	5392	942	0	0	0	942	6334
5	वर्धा	0	2437	300	50	0	18	368	2805
6	देवळी	0	26	414	0	0	0	414	440
7	हिंगणघाट	0	354	225	20	0	0	245	599
8	समुद्रपूर	0	2312	1200	0	0	15	1215	3527
एकूण		0	15004	4604	70	0	80	4754	19758

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1999-00)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ऊस	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके
1	2	19	20	21	22	23	24
1	भाष्टी	62	146	2300	288	0	4129
2	कारंजा	100	151	4211	157	0	8228
3	मार्वी	408	88	2183	177	0	3967
4	सेलु	1308	282	1119	602	0	9645
5	वर्धा	623	201	379	860	0	4868
6	देवळी	150	18	289	80	0	977
7	हिंगणघाट	179	132	35	321	0	1266
8	समुद्रपूर	175	359	173	671	0	4905
एकूण		3005	1377	10689	3156	0	37985

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1999-00)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस/सूर्यफूल	करडई	इतर गळिताची पिके	एकूण गळिताची पिके
1	2	25	26	27	28	29	30	31	32
1	आष्टी	0	0	0	484	0	0	0	484
2	कारंजा	40	0	40	347	2	0	8	357
3	आर्वी	40	0	40	325	1	0	1	327
4	सेलु	0	0	0	750	20	0	70	840
5	वर्धा	30	0	30	20	0	0	35	55
6	देवळी	50	0	50	124	0	0	0	124
7	हिंगणघाट	50	0	50	35	10	0	4	49
8	समुद्रपूर	7	0	7	10	209	0	88	307
एकूण		217	0	217	2095	242	0	206	2543

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1999-00)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र
1	2	33	34	35	36	37	38	39
1	आष्टी	0	0	0	1	0	485	4614
2	कारंजा	0	0	0	1	0	398	8626
3	आर्वी	0	0	0	6	0	373	4340
4	सेलु	0	0	0	20	0	860	10505
5	वर्धा	0	0	0	0	0	85	4953
6	देवळी	0	0	0	36	0	210	1187
7	हिंगणघाट	0	0	0	4	0	103	1369
8	समुद्रपूर	0	0	0	3	0	317	5222
एकूण		0	0	0	71	0	2831	40816

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.7

सिंचन विहिरी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरीची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4337	32	4037	193
2	कारंजा	4379	194	3963	2406
3	आर्वी	3826	42	3916	550
4	सेलू	4342	26	4210	790
5	वर्धा	4090	98	2211	681
6	देवळी	2707	23	2751	409
7	हिंगणघाट	3501	164	3126	1026
8	समुद्रपूर	2974	488	1704	812
जिल्हा एकूण		30156	1067	25918	6867

आधार - कृषि आयुक्तालय

तक्ता क्रमांक - 6,8

कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06

अ. क्र.	तालुका	2005-06 वर्षातील			मार्च 2006 अखेर	
		यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	7	7	0	171	8
2	कारंजा	12	12	0	262	10
3	आर्वी	26	26	0	418	20
4	सेलु	43	43	0	460	24
5	वर्धा	128	128	0	840	32
6	देवळी	35	35	0	384	24
7	हिंगणघाट	42	42	0	493	31
8	समुद्रपूर	12	12	0	436	29
जिल्हा एकूण		305	305	0	3464	178

आधार - उप अभियंता (यांत्रिकी), भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष : 2005-06

अ.क्र	बाळ/ तालुका	आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघट	समुद्रपूर	एकूण जिल्हा	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(18)	
1.	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	0	1	3	0	0	0	1	0	5
		राज्य	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		सहकारी	0	0	0	4	5	1	0	2	12
		एकूण	0	1	3	4	5	1	1	2	17
2	मार्च 2006 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	11	58	46	41	32	19	32	25	264
		राज्य	3	2	10	1	1	0	1	0	18
		सहकारी	0	0	0	4	5	1	0	2	12
		एकूण	14	60	56	46	38	20	33	27	294
3	मार्च 2006 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	11	58	46	41	32	19	32	25	264
		राज्य	3	2	10	1	1	0	1	0	18
		सहकारी	0	0	0	4	5	1	0	2	12
		एकूण	14	60	56	46	38	20	33	27	294
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	274	2303	1553	1191	946	597	727	727	8318
		राज्य	1180	1052	6574	607	273	0	342	0	10028
		सहकारी	0	0	0	285	310	22	0	387	1004
		एकूण	1454	3355	8127	2083	1529	619	1069	1114	19350
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	67	345	64	54	8	9	54	92	693
		राज्य	782	522	3996	367	171	0	111	0	5949
		सहकारी	0	0	0	165	151	12	0	247	575
		एकूण	849	867	4060	586	330	21	165	339	7217

टिप : वरील माहितीमध्ये विहीरीखालील सिंचनक्षेत्राचा समावेश नाही.

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा, 2. कायदाकारी अभियंता, लघुसिंचन विभाग, जि. प. वर्धा

3. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 6.10
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

अ. क्र.	वाव	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव		बोर प्र. बारी ता. आर्वो	धाम प्र. महाकाली ता. आर्वो	पंचथारा प्र. शिथोर ता. संतु
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष		1965	1986	1976
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष		0.00	0	0
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात		371.91	5373	101.87
3	वरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली		36.27	33.35	18.15
	ब) पूर्ण झालेली		36.27	33.35	18.15
4	कालजा				
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)		21.60	47.72	13.2
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)		21.60	47.72	13.2
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)		127.42	62.51	8.75
6	31.03.2006 रोजी प्रत्यक्ष साठ (द.ल.घ.मी.)		101.61	62.51	8.75
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)		35584	15783	2914
8	लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)		24055	10610	2262
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ऑल्लिताखाली येणारे क्षेत्र हे.		13360	7090	1822
10	2005-06 मधील ऑल्लिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	वारमाही हंगामी	127	577	0
			5829	2290	562

अ. क्र.	वाव	मध्यम प्रकल्प			
(1)	(2)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	डोंगरगाव प्र. नानकडो ता. संतु	मदना प्र. मदना ता. आर्वो	पांथरा प्र. जुनका ता. समुद्रपूर	लाल नासा व. कोर ता. समुद्रपूर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1972	0	1983	0
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	0.00	2006.00	0	2006
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात	37.88	7099.60	4099.84	9037.54
3	वरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	16.97	26.95	14.21	14.26
	ब) पूर्ण झालेली	16.97	26.95	14.21	0
4	कालजा		उजवा/डावा	उजवा/डावा	
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	7	11.52/13.17	37/9	6.95
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	7	4.00/4.00	37/9	6.95
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.44	10.56	34.72	27.61
6	31.03.2006 रोजी प्रत्यक्ष साठ (द.ल.घ.मी.)	4.44	2.29	34.72	0
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1940	5177	6138	7285
8	लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	972	4055.82	4907	6580
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ऑल्लिताखाली येणारे क्षेत्र हे.	632	2535	4025	5400
10	2003-04 मधील ऑल्लिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	वारमाही हंगामी	17	काम सुरु	0
			389	काम सुरु	2795

अ. क्र. : 1) कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे विभाग वर्धा 2) कार्यकारी अभियंता लघु पाटबंधारे विभाग वर्धा.

अ. क्र.	वाच	क्षेत्रफळ गट हेक्टर (आकार वर्ग)							
		0.0 ते 0.5	0.5 ते 1.0	1.0 ते 2.0	2.0 ते 5.0	5.0 ते 10.0	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	एकूण
2	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	वैयक्तिक संख्या	2540	15459	44039	50263	16858	3344	239	132742
	धारण क्षेत्रफळ	816	12573	64266	156459	113651	42715	6224	396704
2	संयुक्त संख्या	95	289	1065	1780	768	224	18	4239
	धारण क्षेत्रफळ	28	229	1565	5822	5286	2955	504	16389
3	संस्था संख्या	34	51	85	163	107	52	35	527
	धारण क्षेत्रफळ	8	40	123	539	760	692	1412	3574
4	एकूण संख्या	2669	15799	45189	52206	17733	3620	292	137508
	धारण क्षेत्रफळ	852	12842	65954	162820	119697	46362	8140	416667
5	पूर्णपणे ओलिता संख्या	75	202	380	985	2	3	8	1655
	खालील क्षेत्रफळ	25	146	465	2932	17	12	35	3632
6	पूर्णपणे जिराईत संख्या	223	14465	39447	41987	13027	2463	194	113846
	धारण क्षेत्रफळ	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
7	अंशतः ओलिता संख्या	78	792	4716	8744	4624	1144	89	20187
	खालील धारण क्षेत्रफळ	27	626	6888	27210	28841	12490	1909	77991
	ओलिताखालील क्षेत्रफळ	15	317	2807	8681	7551	2531	231	22133
8	ओलिताखालील क्षेत्रफळ	40	463	3272	11613	7568	2543	266	25765
	जिराईत क्षेत्रफळ	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
	एकूण क्षेत्रफळ	736	11593	57424	128843	83578	28358	3941	314473

अ. क्र.	तालुका	नांगरांची संख्या		बैल गाड्यांची संख्या	उसाचे चरक		आलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1034	1132	1652	0	1	101	867	62
2	कारंजा	2897	1743	2883	0	0	150	2637	56
3	आर्वी	2495	2741	2912	0	21	76	1901	44
4	सेलू	1923	2757	4729	0	0	151	2940	46
5	वर्धा	2951	2889	4064	18	29	166	3577	149
6	देवळी	2300	2093	3571	0	2	144	1900	100
7	हिंगणघाट	3759	4550	6475	6	4	441	2363	55
8	समुद्रपूर	3453	2884	5221	0	24	1023	1705	76
जिल्हा एकूण		20812	20789	31507	24	81	2252	17890	588

आधार - कृषी गणना 2003(अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षांवरील बैल				
		केवळ पैदाशी- करिता ठेवलेले बळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा-करिता उपयोगात आणलेले	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले	एकूण 3 ते 6
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	7	2	40	0	49
2	कारंजा	79	99	759	15	952
3	आर्वा	110	46	832	32	1020
4	सेलू	150	65	1225	39	1479
5	वर्धा	147	239	1011	73	1470
6	देवळी	70	38	455	6	569
7	हिंगणघाट	55	16	656	1	728
8	समुद्रपूर	70	97	398	21	586
जिल्हा एकूण		688	602	5376	187	6853

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षांवरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे
		दुमत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण (8+9+10)	
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	239	226	1	466	452
2	कारंजा	1633	1098	21	2752	2683
3	आर्वा	1142	1131	85	2358	2444
4	सेलू	2546	1922	89	4557	3734
5	वर्धा	3592	2221	158	5971	4978
6	देवळी	816	656	4	1476	1528
7	हिंगणघाट	928	1011	1	1940	1812
8	समुद्रपूर	601	515	15	1131	1035
जिल्हा एकूण		11497	8780	374	20651	18666

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल						
		एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल	तीन वर्षावरील बैल				इतर	एकूण
			केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले			
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	
1	आष्टी	967	579	59	5582	22	6242	
2	कारंजा	6387	310	132	11471	66	11979	
3	आर्वी	5822	563	1079	11024	106	12772	
4	सेलू	9770	330	354	14069	115	14868	
5	वर्धा	12419	469	317	15977	248	17011	
6	देवळी	3573	351	295	14619	192	15457	
7	हिंगणघाट	4480	633	158	24392	147	25330	
8	समुद्रपूर	2752	1410	642	25306	422	27780	
जिल्हा एकूण		46170	4645	3036	122440	1318	131439	

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल					
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरं	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)
		दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्याय-लेल्या	इतर	एकूण गाई		
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	3677	5897	51	9625	7620	23487
2	कारंजा	5653	6248	257	12158	11826	35963
3	आर्वी	5139	8979	268	14386	11071	38229
4	सेलू	3523	4475	156	8154	6940	29962
5	वर्धा	5739	5698	449	11886	9172	38069
6	देवळी	5109	6267	86	11462	10298	37217
7	हिंगणघाट	4755	8105	235	13095	13236	51661
8	समुद्रपूर	4766	8081	108	12955	10974	51709
जिल्हा एकूण		38361	53750	1610	93721	81137	306297

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)	महशी व रेडे				
			तीन वर्षावरील रेडे				
			केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण
(1)	(2)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	आष्टी	24454	122	13	6	16	157
2	कारंजा	42350	364	28	35	14	441
3	आर्वी	44051	406	30	15	29	480
4	सेलू	39732	170	41	22	6	239
5	वर्धा	50488	409	129	149	86	773
6	देवळी	40790	221	8	29	7	265
7	हिंगणघाट	56141	124	2	5	4	135
8	समुद्रपूर	54461	155	31	26	14	226
जिल्हा एकूण		352467	1971	282	287	176	2716

अ. क्र.	तालुका	महशी व रेडे					
		तीन वर्षावरील महशी		तीन वर्षावरील महशी		रेडके तीन वर्षे व त्या खालील	एकूण महशी व रेडे (30+34+35)
		दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या	इतर	एकूण		
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)
1	आष्टी	1253	1183	63	2499	1535	4191
2	कारंजा	2777	2179	301	5257	4414	10112
3	आर्वी	3577	3997	147	7721	4623	12824
4	सेलू	1535	1436	125	3096	2116	5451
5	वर्धा	3771	2813	198	6782	4514	12069
6	देवळी	2024	1626	37	3687	2581	6533
7	हिंगणघाट	1939	2548	32	4519	3036	7690
8	समुद्रपूर	1442	1867	30	3339	2114	5679
जिल्हा एकूण		18318	17649	933	36900	24933	64549

अ. क्र.	तालुका	एकूण गोजातीय	मेंढया	बक-या	घोडे व शिगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन
(1)	(2)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)
1	आष्टी	28645	1573	11623	43	283	42167
2	कारंजा	52462	139	11864	5	259	64729
3	आर्वी	56875	361	21704	12	2415	81367
4	सेलू	45183	41	19666	18	1053	65961
5	वर्धा	62557	548	27766	36	802	91709
6	देवळी	47323	142	20710	22	393	68590
7	हिंगणघाट	63831	933	31130	31	953	96878
8	समुद्रपूर	60140	226	19945	7	12	80330
जिल्हा एकूण		417016	3963	164408	174	6170	591731

अ. क्र.	तालुका	एकूण कांबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(43)	(44)
1	आष्टी	74312	74325
2	कारंजा	16137	16137
3	आर्वी	14000	14543
4	सेलू	32194	32331
5	वर्धा	35886	36003
6	देवळी	19719	19765
7	हिंगणघाट	42432	42480
8	समुद्रपूर	60713	60713
जिल्हा एकूण		295393	296297

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06

अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय सर्व-चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्था. स्तर)	वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा (राज्य तथा स्था. स्तर)	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	0	2	5	0	0	0
2	कारंजा	1	3	10	0	0	0
3	आर्वी	1	3	14	0	0	0
4	सेलु	1	3	10	0	0	0
5	वर्धा	1	5	9	0	1	0
6	देवळी	1	3	8	0	0	0
7	हिंगणघाट	1	4	12	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	3	9	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	26	77	0	1	0

अ. क्र.	तालुका	दक्षता पथके / तपासणी नाका	अ. क्र.		पशु पैदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट घरटे	मेष पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
			कृत्रिम रेतन केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	0	0	7	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	14	1	0	0	0
3	आर्वी	0	0	18	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	14	0	0	0	0
5	वर्धा	0	1	15	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	12	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	17	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	12	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	1	109	1	0	0	0

आधार -जिल्हा पशुसंवर्धन उप आयुक्त, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.15

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2005-06

अ.क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						
			वैल	महिष वर्गीय	मेंढ्या/ मेंढे	शेळ्या/ बोकड	डुकरे	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	1	0	0	0	1946	0	0	1946
4	सेलु	1	0	0	0	898	0	0	898
5	वर्धा	1	0	0	0	2475	0	0	2475
6	देवळी	2	0	0	0	1102	0	0	1102
7	हिंगणघाट	1	0	0	0	5223	0	0	5223
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	0	0	0	11644	0	0	11644

आधार :- नगरपालिका(सर्व)

तक्ता क्रमांक - 6.16

वनक्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2005-06

(क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	महसूल विभाग	0	0	28	28
2	वन विभाग	519	338	162	1019
जिल्हा एकूण		519	338	190	1047

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.17

मुख्य व गौण वन उत्पादने

संदर्भ वर्ष - 2005-06

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	वन उत्पादने	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजार रुपयांत)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	2.5	2.2	23960
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	11.054	11.054	7325
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (क्विंटल.)	400	400	80
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	6891	6891	27182
	ड) डिक (क्विंटल)	80.5	80.5	1680
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (क्विंटल)	0	0	0
	3) काजू / फळे	0	0	0
	4) हिरडा / बेहडा (क्विंटल)	0	0	0
	5) खाणी व खनिजे	0	0	0
	6) कारवी	0	0	0
	7) लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8) इतर (परमिट फी, महसूल, पास फी, इतर जमा, सायवानी, बेलपाने, कडीपत्ता, जायफळ, घायपात, काटे, गुलतुरा व इतर)	0	0	3114
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)			32056
	जिल्हा एकूण (1+2+3+6)	0	0	63341

आधार - उपवनसंरक्षक, वर्धा वन विभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.18

भूजल मत्स्यव्यवसाय

संदर्भ वर्ष - 2005-06

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशये)		मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाख रुपयांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था	
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	79.00	5	78	78	180	54.00	7.00	3	120
2	कारंजा	40.00	20	180	180	445	133.50	13.00	5	214
3	आर्बी	90.00	22	923	898	695	208.50	14.00	8	477
4	सेलू	37.00	8	1052	1027	728	218.50	16.00	5	619
5	वर्धा	36.00	15	645	158	268	89.40	8.00	6	280
6	देवळी	46.00	6	42	42	55	16.50	5.00	4	184
7	हिंगणघाट	42.00	6	44	44	59	17.70	6.00	2	88
8	समुद्रपूर	90.00	8	954	954	540	162.00	11.00	5	262
जिल्हा एकूण		460	90	3918.00	3381.00	2970	900.1	80	38	2244

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.19
दुध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2005-06

अ. क्र.	तालुका	दुध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरात संकलित केलेले दूध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांचा क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000 लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	16	485	302.10	8.27	0	0
2	कारंजा	80	3403	3964.30	10.86	0	0
3	आर्वी	64	2628	3949.70	10.82	1	30
4	सेलु	66	4094	3913.70	10.72	0	0
5	वर्धा	70	4033	13928.80	38.16	1	50
6	देवळी	21	1619	305.40	8.36	0	0
7	हिंगणघाट	19	675	0.00	0.00	0	0
8	समुद्रपूर	19	3403	236.80	6.48	0	0
जिल्हा एकूण		355	20340	26600.80	93.67	2	80

आधार -- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.1
विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2006

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	403
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	398
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0
	1.4 लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
	1.5 धान्य बँका	1
	1.6 इतर	1
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	278
	2.1 नागरी बँका	5
	2.2 नागरी पतसंस्था	97
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	101
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	75
3	पणन संस्था (एकूण)	14
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	
	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय	0
	3.12 विशेष उद्देशीय	0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	
	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	8
	3.22 विशेष पणन संस्था	6
	3.3 इतर पणन संस्था	0
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	532
	4.1 साखर कारखाने	2
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	28
	4.3 विणकर संस्था	1
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	3
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	1
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	45
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	350
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	38
	4.9 सहकारी सूत गिरण्या	7
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	19
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	38
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	481
	5.1 ग्राहक भांडारे	57
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	145
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	45
	5.4 इतर सहकारी संस्था	234
	एकूण संस्था (1 ते 5)	1708

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.2
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2006

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	1708
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	443
3	भरणा झालेले भागभांडवल		459443
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	रुपये	6317
	3.2 स्वनिधी	रुपये	350488
	3.3 एकूण	रुपये	356805
4	ढेवी	रुपये	3,599,958
5	खेळते भांडवल	रुपये	6,093,341
6	31 मार्च रोजी येणे कर्ज	रुपये	3,514,593
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	रुपये	2,128,782
8	खरेदीची किंमत	रुपये	67392
9	विक्रीची किंमत	रुपये	167099
10	नफा /तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	528
	10.2 नफ्याची रक्कम	रुपये	101,910
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	682
	10.4 तोट्याची रक्कम	रुपये	97,128
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	498

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.3

सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2006

अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	2	6	51	0	0	22	81
2	कारंजा	0	26	67	0	0	75	168
3	आर्वी	2	25	55	1	2	139	224
4	सेलु	1	21	60	1	1	142	226
5	वर्धा	34	55	168	2	9	241	509
6	देवळी	5	17	46	0	2	74	144
7	हिंगणाघाट	2	6	41	0	3	164	216
8	समुद्रपूर	3	7	17	0	0	113	140
जिल्हा एकूण		49	163	505	4	17	970	1708

आधार :- 1) जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, वर्धा.

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक, (पदुम) वर्धा

अ. क्र.	बाब	बँक शाखा			
		महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
1	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	बँक शाखा, (संख्या)	0	47	0	7
2	सभासद 2.1 संस्था सभासद	0	98	0	45
	2.2 वैयक्तिक सभासद	0	641	0	3275
3	भाग भांडवल	0	95,940	0	1,625,250
4	राखीव व इतर निधी	0	1,171,309	0	4541
5	ठेवी	0	3,659,058	0	100
6	खेळते भांडवल	0	4,356,891	0	23512940
7	अल्प 7.1 रोख पत	0	674321	0	0
	मुदतीची 7.2 वटविलेली बिले	0	3450	0	0
	कर्जे वाटप 7.3 एकूण (7.1+7.2)	0	677771	0	0
	7.4 पैकी कृषि कर्जे	0	346466	0	0
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप	0	243577	0	0
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	0	0	0
10	येणे कर्जे 10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1638477	0	0
	10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	495806	0	0
	10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	29159	0	0
11	थकलेले कर्जे 11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1305465	0	0
	11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	157778	0	15628140
	11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	4800	0	4414850

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

अ. क्र.	तालुका	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या					भाग मांडवल (रुपये)	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)
			अत्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)

संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था

1	आष्टी	33	5880	5997	1114	310	13101	5757	0	207	120787
2	कारंजा	50	6197	6741	1173	669	16780	6158	0	597	120173
3	आर्वी	49	11308	10701	1568	695	24272	8941	33	385	184431
4	सेलु	42	6706	11619	2352	451	21128	11423	260	2758	19108
5	वर्धा	50	10956	9539	1992	1210	23697	17874	107	15493	227486
6	देवळी	49	10649	8904	2757	1239	23549	12736	0	277	185375
7	हिंगणघाट	62	6600	17851	1023	899	26373	16002	0	2767	287595
8	समुद्रपूर	63	4445	17417	949	1837	24648	13804	0	591	179116
एकूण		398	64541	88769	12928	7310	173548	92695	420	23075	1324071

संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था

1	आष्टी										
2	कारंजा										
3	आर्वी										
4	सेलु										
5	वर्धा										
6	देवळी										
7	हिंगणघाट										
8	समुद्रपूर										
एकूण											

संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था

1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	242	257	55	0	554	223	29	7	1484
3	आर्वी	1	150	55	0	31	236	57	20	11	1160
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		2	392	312	55	31	790	280	49	18	2644

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2006

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	खेळते मांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे		येणे कर्ज		एकूण कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा कमी कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक कर्जाची थकबाकी	
			कर्जदार सभासद संख्या	कर्जाची रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)

संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था

1	आष्टी	66389	3756	21166	7477	64516	3658	12811	2485	7373	1173	5438
2	कारंजा	57877	1300	33183	5968	45311	4079	26470	3965	17468	114	9002
3	आर्वी	131108	3188	35702	9112	100428	5784	72063	4098	45886	1636	25377
4	सेलु	136036	2035	25262	6250	82322	4603	57157	1688	36306	2915	20851
5	वर्धा	181551	3207	61299	8671	141588	6534	67811	5334	37461	1200	30350
6	देवळी	111957	2840	55961	8374	109560	5056	54601	1740	30445	3316	24156
7	हिंगणघाट	121076	2357	43581	8507	102794	6214	67560	5188	54338	1026	13222
8	समुद्रपूर	136834	2756	32745	8138	102100	5689	66341	3519	45023	2070	21318
एकूण		942826	21439	308901	62497	748616	41617	424814	28117	274100	13500	150714

संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था

1	आष्टी											
2	कारंजा											
3	आर्वी											
4	सेलु											
5	वर्धा											
6	देवळी											
7	हिंगणघाट											
8	समुद्रपूर											
एकूण												

संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था

1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1762	72	463	610	1296	532	884	423	622	109	262
3	आर्वी	1509	45	159	147	984	111	811	81	616	30	195
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		3271	117	622	757	2280	643	1695	504	1238	139	457

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.6
बिगर-कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2006

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	बाब	संस्था प्रकार				
		प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर - कृषी पतसंस्था		
		नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	संस्था संख्या	4	1	0	101	172
2	सभासद संख्या	39473	6752	0	23766	122781
3	भाग भांडवल (रुपये)	76502	17412	0	176467	60110
4	राखीव व इतर निधी (रुपये)	90037	8566	0	50085	62873
5	ढेवी (रुपये)	2600385	346218	0	190820	314476
6	खेळते भांडवल (रुपये)	2675126	400436	0	645168	589574
7	7.1 दिलेली कर्जे	762303	161342	0	254047	276086
	7.2 वसूल कर्जे	636242	121097	0	144406	176964
	7.3 येणे कर्जे	1427371	249242	0	109641	322191
	7.4 थकित कर्जे	194787	10320	0	34340	99122

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल (रुपये)	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)

जिल्हा पणन

1	आष्टी	1	1615	4571	189	533	90	3652	0	3652
2	कारंजा	1	824	2403	140	60	185	6820	0	6820
3	आर्वी	6	1312	8778	6017	7573	2164	13200	0	13200
4	सेलू	2	1217	8100	176	261	1245	3740		3740
5	वर्धा	1	2158	9748	4818	6270	4651	22104		22104
6	देवळी	1	1510	3606	1517	93	2227	6171		6171
7	हिंगणघाट	1	1560	7692	2206	4730	2340	12650		12650
8	समुद्रपूर	1	2365	5782	192	56	0	6600	0	6600
जिल्हा एकूण		14	12561	50680	15255	19576	12902	74937	0	74937

पुढे चालु

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)

जिल्हा पणन

1	आष्टी	0	0	0	990	0	0	0	990
2	कारंजा	0	0	0	1110	0	0	82	1192
3	आर्वी	0	100	1350	6710	0	0	1500	9660
4	सेलू	0	120	1374	1192	0	0	165	2851
5	वर्धा	0	1250	4142	5196	0	0	1155	11743
6	देवळी	0	167	0	2254	0	0	210	2631
7	हिंणघाट	0	382	0	1340	0	0	1220	2942
8	समुद्रपूर	0	0	0	3180	0	0	165	3345
जिल्हा एकूण		0	2019	6866	21972	0	0	4497	35354

पुढे चालु

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री (रुपये)
		खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)

जिल्हा पणन

1	आष्टी	1180	185	0	95	1460	0
2	कारंजा	2215	410	0	121	2746	300
3	आर्वी	2975	1240	977	710	5902	1195
4	सेलू	1410	1100	0	215	2725	542
5	वर्धा	12671	2200	1100	718	15589	5095
6	देवळी	2400	635	0	351	3386	1565
7	हिगणघाट	2575	1662	270	250	4757	3854
8	समुद्रपूर	1452	648	1100	272	2372	443
जिल्हा एकूण		26878	8080	2347	2732	38937	12994

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2006

अ. क्र.	तालुका	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	उपबाजार पेठांची संख्या	कापूस		तांदूळ		सांघादीन		
				आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1	आष्टी	1	1	905	506741	188	8471	417	5108	
2	कारंजा	0								
3	आर्वी	1	2	1610	278681	193	9305	5839	82680	
4	सेलू	1	1	21	4205	98	4617	9317	11800	
5	वर्धा	1	-	2880	417044	128	4475	14168	174833	
6	देवळी	1	1	1369	236883	192	9882	3251	41125	
7	हिंगणघाट	1	2	1863	401018	-	-	73506	905594	
8	समुद्रपूर	1	2	1103	192246	-	-	3139	39300	
जिल्हा एकूण			7	9	9751	2036598	799	36850	109637	1260500

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	गहू		बाजरी		ज्वारी		चूर	
		आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	512	20029	-	-	3	157	52	7953
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	592	24893	-	-	5	271	260	47624
4	सेलू	264	9796	-	-	10	438	330	48988
5	वर्धा	31	2332	0.08	5	21	1024	327	52565
6	देवळी	534	21420	-	-	0.36	18	48	7584
7	हिंगणघाट	18.56	1429	0.05	3	76.31	3281	1677	310363
8	समुद्रपूर	0.2	13	-	-	0.02	1	20	3417
जिल्हा एकूण		1951.76	79912	0.13	8	115.69	5190	2714	478494

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	मूग		मुईमुग		कांदा		उडीद	
		आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(3)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	-	-	-	-	-	-	-	-
4	सेलू	-	-	29	496	-	-	-	-
5	वर्धा	-	-	27	457	360	4500	0.05	5
6	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
7	हिंगणघाट	1.07	182	-	-	-	-	0.24	30
8	समुद्रपूर	0.18	33	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1.25	215	56	953	360	4500	0.29	35

आधार - जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

अ. क्र.	तालुका	परवानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे (रुपये)	सावकारांनी इतरांना दिलेली कर्जे (रुपये)	एकूण (4+5) (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1	आष्टी	0	0	0	0
2	कारंजा	5	0	2662	2662
3	आर्वी	1	0	356	356
4	सेलु	15	0	11819	11819
5	वर्धा	28	0	48066	48066
6	देवळी	17	0	34087	34087
7	हिंगणघाट	12	0	7509	7509
8	समुद्रपूर	6	0	3641	3641
जिल्हा एकूण		94	0	108140	108140

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.1

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2006

अ. क्र.	यंत्रणा	जिल्ह्यातील एकूण		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1382	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37
2	खाजगी विद्युत कंपन्या	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा- एकूण		1382	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37

आधार- अधीक्षक अभियंता, वितरण कंपनी मर्यादित, स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

टिप - जिल्ह्यातील गावे/ शहरे आणि लोकसंख्या 2001च्या जनगणनेनुसार देण्यात आलेली आहे.

तक्ता क्रमांक - 8.2

विजेचा वापर

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2005- 2006

अ.क्र.	विजेच्या वापराचा प्रकार	वीज निर्मितीच्या प्रकारानिहाय विजेचा वापर (1000 किलो वॅट तास)			
		थर्मल	हायड्रो	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	घरगुती	106910	0	0	106910
2	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	14090	0	0	14090
3	औद्योगिक	652700	0	0	652700
4	सार्वजनिक दिवाबत्ती	7160	0	0	7160
5	कृषि	60160	0	0	60160
6	इतर	102170	0	0	102170
7	एकूण	943190	0	0	943190
8	कनेक्शन्सची संख्या (लाखात)	251529	0	0	251529

आधार- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी मर्या. स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

अ. क्र.	बाब	रस्त्यांचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर	एकूण रस्त्यांची लांबी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1 सिमेंट कॉक्रीट									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	186	186
2 डांबरी									
	अ) सा.बां.वि.	108	67	592	588	0	0	0	1355
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	13	505	479	0	997
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	88	88
3 खडीचे									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	37	91	0	0	0	128
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	7	187	742	0	936
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	108	108
4 इतर माल वापरून केलेले									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	528	0	528
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	43	43
5 एकूण लांबी									
	अ) सा.बां.वि.	108	67	629	679	0	0	0	1483
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	20	692	1749	0	2461
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	425	425
	जिल्हा एकूण	108	67	629	699	692	1749	425	4369

आधार :- 1)अधीक्षक अभियंता,विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपूर.

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

3)कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, वर्धा.

4) सर्व नगरपरिषद, जिल्हा-वर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने		
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
प्रवासी वाहने					
1	बसेस	283	283	0	0
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगन्स	2761	67	2694	0
3	जीप	1382	1218	164	0
4	टॅक्सी	135	135	0	0
5	तीन चाकी वाहने (रिक्सा)				
	3-सीटर	2780	106	2674	0
	6-सीटर	247	247	0	0
6	दुचाकी वाहने	77258	0	77258	0
7	रुग्णवाहिका	12	12	0	0
8	शाळेच्या बसेस	5	5	0	0
एकूण प्रवासी वाहने		84863	2073	82790	0
माल वाहतूक-वाहने					
1	चार चाकी	1573	1573	0	0
2	तीन चाकी	750	750	0	0
3	ट्रॅक्टर्स	1807	1807	0	0
4	जोड वाहने	1636	1636	0	0
5	इतर	25	25	0	0
एकूण माल वाहतूक-वाहने		5791	5791	0	0
जिल्हातील एकूण वाहने		90654	7864	82790	0
परवानाधारकांची संख्या					
1	दुचाकी वाहने	0			
2	हलकी वाहने	97			
3	जड वाहने	1413		X X X	
4	रिक्सा परवान्यांची संख्या	1849			

आधार - उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी, वर्धा

अ.क्र.	बाब	आकडेवारी
(1)	(2)	(3)
1	वर्ष अखेरीस मार्गांची संख्या	342
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	22420.5
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	65.56
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	268
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	260
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या हजारात)	96
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	440623
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (रुपये दर दिवशी)	0.44

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.6

पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ - 31 मार्च 2006

अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
							ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	12	2	78	0	12	1897	0	1897	159
2	कारंजा	12	2	82	1	12	1541	0	1541	151
3	आर्वी	29	2	188	5	29	2260	2503	4763	238
4	सेलु	18	2	96	2	18	3132	465	3597	177
5	वर्धा	41	3	266	30	41	5430	17160	22590	661
6	देवळी	38	3	178	2	38	1752	2850	4602	226
7	हिंगणघाट	31	3	141	11	31	2699	5061	7760	278
8	समुद्रपूर	4	2	87	0	4	2414	0	2414	216
एकूण जिल्हा		185	19	1116	51	185	21125	28039	49164	2106

आधार:- 1) अधीक्षक, डाकघर वर्धा

2) उपविभागीय तारघर वर्धा

3) महाव्यवस्थापक, भारत संचार निगम, वर्धा.

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविण ारे	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	शेतीसंबंधी सेवा (रोपवाटिका रोपे तयार करणे व फलोत्पादन)	011	5	1	2	53	0	16198	2	44
2	कृषी व पशुसंवर्धन सेवा (पशुवैद्यकीय सोडून)	014	47	8	18	1125	346	224205	21	902
3	मासे, मटन, फळे व भाजीपाला यांचे उत्पादन व त्यावर प्रक्रिया करणे व	151	10	2	8	145	1	33497	0	0
4	दुधाचे पदार्थ तयार करणे	152	1	1	0	0	0	0	0	0
5	गिरणीद्वारे पीठ, भात, दाळ इ. धान्यावर प्रक्रिया करून उत्पादन	153	3	1	2	17	5	3228	0	0
6	पाव, बिस्कटे, केक वगैरे अन्नपदार्थांचे उत्पादन	154	2	0	1	235	0	71910	1	238
7	मादक पेय पदार्थांचे उत्पादन	155	4	0	1	4	0	748	3	35
8	सुती कापडांचे उत्पादन, सूत कातणे, कापड विणणे व त्यावरील प्रक्रिया	171	22	4	8	3404	3	1173297	10	225
9	विणकाम इत्यादींचे उत्पादन	173	3	1	1	177	0	64074	1	12
10	पादत्राणांचे उत्पादन (दुरुस्ती सोडून)	192	1	1	0	0	0	0	0	0
11	लाकूड कापणे व फळ्या तयार करणे (प्लायवूड सोडून)	201	40	2	27	96	0	27050	11	35
12	लाकडाच्या फळ्या, प्लायवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	1	0	1	29	0	8903	0	0
13	कागद व कागदापासून तयार होणा-या वस्तूंचे उत्पादन	210	6	2	2	16	0	4872	2	30
14	पेट्रोलियम पदार्थांचे शुद्धीकरण, एल. पी. जी. गॅस, मॅगनेशिया तयार करणे इ.	241	2	0	2	275	1	90745	0	0
15	इतर रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	242	2	0	1	279	0	84537	1	35
16	प्लॅस्टिक उत्पादने (पाईप, सूटकेस इ.)	252	1	0	1	36	0	11088	0	0
17	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	269	4	1	3	28	0	7912	0	0
18	प्राथमिक स्वरूपाचे लोखंड तयार करणे	271	3	1	2	737	4	267733	0	0

तक्ता क्रमांक - 9.1 (पुढे चालु)

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पेकी स्थिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
19	फॅब्रिकेटेड स्ट्रक्चरल धातू उत्पादन (रोलिंग शटर, दरवाजा, खिडक्या, तिजो-या, इत्यादी)	281	1	1	0	0	0	0	0	0
20	इतर फॅब्रिकेटेड धातूचे उत्पादन (शेतीची अवजारे, नट-बोल्ट, कुलुपे इ.)	289	1	0	0	0	0	0	1	4
21	विशेष उपयोगासाठी यंत्र व सामग्रीचे उत्पादन (शेतीच्या उपयोगासाठी)	292	2	0	2	82	2	24930	0	0
22	मोटार वाहान उत्पादने	359	1	1	0	0	0	0	0	0
23	गॅसचे उत्पादन व वाटप	402	1	0	1	8	0	2440	0	0
24	पाण्याची साठवणूक, शुद्धीकरण व पुरवठा	410	1	0	0	0	0	0	1	6
25	मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल	502	6	0	2	170	4	62189	4	148
जिल्हा एकूण		--	170	27	85	6916	366	2179556	58	171

आधार - औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई

अ. क्र.	बाब	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	554
2	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्राच्या उपयोग करणारे मालक	82
3	मागील वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	81369
4	चालू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	11242
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	227
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	76745
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) खाजगी क्षेत्र	54
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	173
	क) एकूण	227
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	93
	ब) इतर	134
	क) एकूण	227
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	
	अ) रोजगार	0
	ब) स्वयंरोजगार	2017
10	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/ व्यक्तिशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेले	412
	2) रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	10
	3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरी विषयी/ प्रशिक्षणासाठी/ उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	516

आधार:- जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा

तुक्ता क्रमांक - 9.3

शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005

अ. क्र.	बाब	पदांचा तपशील	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे	323	163	--	18
		भरलेली पदे	235	139	--	16
		पैकी स्त्रिया	27	20	--	4
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे	989	655	--	140
		भरलेली पदे	742	401	--	133
		पैकी स्त्रिया	117	88	--	38
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे	4876	4499	--	661
		भरलेली पदे	4114	4164	--	550
		पैकी स्त्रिया	463	1474	--	145
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे	2059	717	--	1102
		भरलेली पदे	1748	630	--	990
		पैकी स्त्रिया	174	144	--	339
5	एकूण	मंजूर पदे	8247	6034	--	1921
		भरलेली पदे	6839	5334	--	1689
		पैकी स्त्रिया	781	1726	--	526
6	*इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे	1412	2245	--	416
		भरलेली पदे	1050	2100	--	416
		पैकी स्त्रिया	57	1935	--	116
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6)	9659	8279	--	2337
		भरलेली पदे	7889	7434	--	2105
		पैकी स्त्रिया	838	3661	--	642

टीप (*)- 'इतर' यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	0	10	10	585	558	0	1143
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	44	44	1475	79	7064	8618
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 49	4	4	0	1434	0	1434
5	बांधकाम	50	11	11	1591	487	0	2078
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	9	9	0	5	752	757
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	5	5	239	1626	0	1865
8	वित्त पुरवठा, विमा स्यावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	115	115	19	602	947	1568
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90 ते 99	250	250	5084	6451	8423	19958
जिल्हा एकूण			448	448	8993	11242	17186	37421

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.5
कृषी व विगर-कृषी उद्योग

जिल्हा - वधा

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			विगर-कृषी			कृषी व विगर-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	गरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	उद्योगांची संख्या									
	1.1 स्वकार्यरत उद्योग**	4183	530	4713	14960	10476	25436	19143	11006	30149
	1.2 आस्थापना***	182	78	260	6745	3896	10641	6927	3974	10901
	1.3 एकूण	4365	608	4973	21705	14372	36077	26070	14980	41050
2	मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग									
	2.1 सहकारी	3	1	4	740	183	923	743	184	927
	2.2 सार्वजनिक	3	0	3	3903	609	4512	3906	609	4515
	2.3 खाजगी	4359	607	4966	17062	13580	30642	21421	14187	35608
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थांची टक्केवारी)									
	3.1 अनुसूचित जाती	20.18	14.14	19.44	14.67	11.66	13.47	15.6	11.76	14.2
	3.2 अनुसूचित जमाती	5.36	5.92	5.42	4.46	5.09	4.82	4.76	5.12	4.89
4	जागेविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	41.96	40.08	41.79	17.37	14.47	16.24	20.14	14.99	18.25
5	शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगांची एकूण उद्योगांशी टक्केवारी	5.38	2.3	5.00	17.78	17.6	17.71	15.7	16.98	10.59
6	सर्वसाधारणपणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या									
	6.1 एकूण कामगार	7547	1008	8555	50502	47096	97598	58049	48104	106153
	6.2 वेतनावर काम करणारे कामगार	354	119	473	28774	30588	59362	29128	30101	59835
	6.3 वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	4.69	11.80	5.52	56.97	64.94	60.82	50.17	63.83	56.36
	6.4 कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	4	2	3	3	2	3	3

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग, ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगाला कर्मिंतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

प्रमुख उद्योग गटनुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा:

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	कृषी	4365	7547	608	1008	4973	8555
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	50	344	0	0	50	344
3	चस्तनिर्माण	3896	12250	1690	9275	5586	21525
4	बीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	11	91	1	5	12	96
5	बांधकाम	210	344	118	193	328	537
6	घाऊक व्यापार	217	408	357	1430	574	1838
7	किरकोळ व्यापार	6897	10092	6350	9957	13247	20049
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	866	1788	554	1405	1420	3193
9	वाहतूक	448	768	704	937	1152	1705
10	साठवण आणि गोदाम विषयक	41	98	115	235	156	333
11	दळणवळण	143	423	83	353	226	776
12	वित्तीय, विमा, स्यावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	440	1401	550	2081	990	3482
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	8486	22495	3850	21225	12336	43720
14	इतर सेवा (इतरज वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0	0	0
सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)		26070	58049	14980	48104	41050	106153

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 9.7

महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	0	कृषी	182	78	260	523	206	729
2	1	खाणकाम व दगडकाम	20	0	20	287	0	287
3	2 व 3	वस्तुनिर्माण	414	425	839	7370	7507	14877
4	4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	11	1	12	91	5	96
5	5	बांधकाम	38	17	55	122	69	191
6	6	घाऊक व्यापार	53	159	212	172	1180	1352
7	6	किरकोळ व्यापार	850	1333	2183	1975	3672	5647
8	6	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	270	237	507	823	941	1764
9	7	वाहतूक	135	96	231	341	279	620
10	7	साठवण व गोदाम विषयक	28	81	109	83	195	278
11	7	दळणवळण	139	41	180	417	303	720
12	8	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	201	204	405	1065	1675	2740
13	9	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	4586	1302	5888	17812	18117	35929
14	10	इतर	0	0	0	0	0	0
एकूण			6927	3974	10901	31081	34149	65230

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक संस्था					माध्यमिक संस्था				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	65	4	1	70	1	0	11	3	15
		पेकी मुलींकरिता	0	2	0	0	2	0	0	2	0	2
2	कारंजा	एकूण	1	92	2	1	96	0	0	12	2	14
		पेकी मुलींकरिता	0	3	0	0	3	0	0	1	0	1
3	आर्वी	एकूण	0	140	7	8	155	1	0	26	3	30
		पेकी मुलींकरिता	0	9	0	0	9	0	0	1	0	1
4	सेलु	एकूण	0	114	6	1	121	1	0	16	0	17
		पेकी मुलींकरिता	0	9	0	0	9	0	0	1	0	1
5	वर्धा	एकूण	1	134	27	9	171	0	0	41	9	50
		पेकी मुलींकरिता	0	16	0	0	16	0	0	2	1	3
6	देवळी	एकूण	0	108	10	4	122	1	0	14	5	20
		पेकी मुलींकरिता	0	8	1	0	9	0	0	2	0	2
7	हिंगणघाट	एकूण	0	140	16	6	162	0	0	23	6	29
		पेकी मुलींकरिता	0	10	1	0	11	0	0	2	0	2
8	समुद्रपूर	एकूण	0	157	1	0	158	0	0	15	1	16
		पेकी मुलींकरिता	0	3	0	0	3	0	0	3	0	3
एकूण जिल्हा		एकूण	2	950	73	30	1055	4	0	158	29	191
		पेकी मुलींकरिता	0	60	2	0	62	0	0	14	1	15

तक्ता क्रमांक - 10.1 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

संदर्भ वर्ष: 2003-04

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक संस्था					महाविद्यालये (सर्व)					एकूण शैक्षणिक संस्था
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	3	0	3	0	0	2	0	2	90
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
2	कारंजा	एकूण	0	0	3	0	3	0	0	1	0	1	114
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
3	आर्वी	एकूण	0	2	3	0	5	0	0	1	1	2	192
		पैकी मुलींकरिता	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	12
4	सेलु	एकूण	0	1	3	0	4	0	0	1	0	1	143
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
5	वर्धा	एकूण	1	2	15	2	20	1	0	9	22	31	272
		पैकी मुलींकरिता	0	1	3	0	4	0	0	1	0	1	24
6	देवळी	एकूण	1	2	7	0	10	0	0	1	0	1	153
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2	15	0	17	0	0	1	4	5	213
		पैकी मुलींकरिता	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	16
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	11	0	11	0	0	2	1	3	188
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
एकूण जिल्हा	एकूण	एकूण	2	9	60	2	73	1	0	18	27	46	1365
		पैकी मुलींकरिता	0	2	7	0	9	0	0	1	0	1	87

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.2
शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षक

संदर्भ वर्ष: 2003-04

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक शिक्षक					माध्यमिक शिक्षक				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1 आष्टी	एकूण		0	233	18	8	259	13	0	146	15	174
	पैकी स्त्रिया		0	93	0	5	98	5	0	26	2	33
2 कारंजा	एकूण		8	324	9	9	350	0	0	146	8	154
	पैकी स्त्रिया		5	87	0	0	92	0	0	33	1	34
3 आर्वी	एकूण		0	457	41	46	544	14	0	289	15	318
	पैकी स्त्रिया		0	178	2	0	180	6	0	52	6	64
4 सेलु	एकूण		0	389	45	4	438	13	0	295	0	308
	पैकी स्त्रिया		0	138	0	0	138	6	0	54	0	60
5 वर्धा	एकूण		6	592	184	43	825	0	0	655	103	758
	पैकी स्त्रिया		3	289	0	0	292	0	0	191	71	162
6 देवळा	एकूण		0	428	63	23	514	12	0	185	46	243
	पैकी स्त्रिया		0	221	29	0	250	8	0	63	18	89
7 हिंगणघाट	एकूण		0	549	123	28	700	0	0	355	39	394
	पैकी स्त्रिया		0	160	55	0	215	0	0	75	16	91
8 समुद्रपूर	एकूण		0	508	8	0	516	0	0	190	4	194
	पैकी स्त्रिया		0	143	0	0	143	0	0	15	0	15
एकूण जिल्हा	एकूण		14	3480	491	161	4146	52	0	2261	230	2543
	पैकी स्त्रिया		8	1309	86	5	1408	25	0	509	114	648

तक्ता क्रमांक - 10.2 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थातील शिक्षक

संदर्भ वर्ष: 2003-04

अ. क्र.	तालुका	वाव	उच्च माध्यमिक शिक्षक					महाविद्यालयातील शिक्षक (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	104	0	104	0	0	29	0	29	566
		पैकी स्त्रिया	0	0	19	0	19	0	0	5	0	5	155
2	कारंजा	एकूण	0	0	83	0	83	0	0	9	0	9	596
		पैकी स्त्रिया	0	0	20	0	20	0	0	1	0	1	147
3	आर्ची	एकूण	0	61	142	0	203	0	0	25	1	26	1091
		पैकी स्त्रिया	0	17	35	0	52	0	0	5	0	5	301
4	सेलु	एकूण	0	20	119	0	139	0	0	7	0	7	892
		पैकी स्त्रिया	0	4	25	0	29	0	0	2	0	2	229
5	वर्धा	एकूण	35	32	444	31	542	127	0	138	182	447	2572
		पैकी स्त्रिया	11	22	180	21	236	33	0	31	46	110	800
6	देवळी	एकूण	20	50	192	0	262	0	0	14	0	14	1033
		पैकी स्त्रिया	8	18	63	0	89	0	0	2	0	2	430
7	हिंगणघाट	एकूण	0	83	421	0	504	0	0	44	2	46	1644
		पैकी स्त्रिया	0	21	79	0	100	0	0	10	1	11	417
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	208	0	208	0	0	28	0	28	946
		पैकी स्त्रिया	0	0	24	0	24	0	0	2	0	2	184
एकूण जिल्हा		एकूण	55	246	1713	31	2045	127	0	294	185	606	9340
		पैकी स्त्रिया	19	82	445	21	567	33	0	58	47	138	2761

तक्ता क्रमांक - 10.3
शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2003-04

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	6768	671	98	7537	285	0	3789	276	4350
		पेकी मुली	0	3228	312	51	3591	126	0	1649	144	1919
2	कारंजा	एकूण	187	9134	410	173	9904	0	0	4321	187	4508
		पेकी मुली	68	4429	177	72	4746	0	0	2190	83	2273
3	आर्वी	एकूण	0	12238	1412	1365	15015	332	0	9378	414	10124
		पेकी मुली	0	5989	570	555	7114	158	0	3938	193	4289
4	सेलु	एकूण	0	10070	1763	223	12056	310	0	7509	0	7819
		पेकी मुली	0	4795	784	111	5690	145	0	4734	0	4879
5	वर्धा	एकूण	336	18623	8766	1431	29156	0	0	20430	3283	23713
		पेकी मुली	147	9114	4347	677	14285	0	0	7678	1456	9134
6	देवळी	एकूण	0	12016	2098	495	14609	258	0	4667	1163	6088
		पेकी मुली	0	5955	907	210	7072	143	0	3109	495	3747
7	द्विगणघाट	एकूण	0	15171	5435	846	21452	0	0	8251	946	9197
		पेकी मुली	0	7450	2552	361	10363	0	0	4755	416	5171
8	समुद्रपूर	एकूण	0	12108	267	0	12373	0	0	3647	133	3780
		पेकी मुली	0	5819	85	0	5904	0	0	2133	71	2204
एकूण जिल्हा		एकूण	523	96128	20822	4631	122104	1185	0	61992	6402	69579
		पेकी मुली	215	46779	9734	2037	58765	572	0	30186	2858	33616

तक्ता क्रमांक - 10.3 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

संदर्भ वर्ष: 2003-04

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	4523	0	4523	0	0	722	0	722	17132
		पैकी मुली	0	0	1920	0	1920	0	0	343	0	343	7773
2	कारंजा	एकूण	0	0	3739	0	3739	0	0	465	0	465	18616
		पैकी मुली	0	0	1998	0	1998	0	0	258	0	258	9275
3	आर्वी	एकूण	0	2200	5073	0	7273	0	0	1174	128	1302	33714
		पैकी मुली	0	1143	2720	0	3863	0	0	642	63	705	15971
4	सेलु	एकूण	0	905	3971	0	4876	0	0	481	0	481	25232
		पैकी मुली	0	311	2015	0	2326	0	0	298	0	298	13193
5	वर्धा	एकूण	437	1313	14890	1671	18311	166	0	8883	4920	13969	85149
		पैकी मुली	166	910	7897	705	9678	74	0	4780	1600	6454	39551
6	देवळी	एकूण	663	1741	7438	0	9842	0	0	673	0	673	31212
		पैकी मुली	302	718	4711	0	5731	0	0	355	0	355	16905
7	हिंगणघाट	एकूण	0	3573	13510	0	17083	0	0	1992	287	2279	50011
		पैकी मुली	0	1493	6498	0	7991	0	0	1207	115	1322	24847
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	8318	0	8318	0	0	1174	215	1389	25860
		पैकी मुली	0	0	2994	0	2994	0	0	489	121	610	11712
एकूण जिल्हा		एकूण	1100	9732	61462	1671	73965	166	0	15564	5550	21280	286928
		पैकी मुली	468	4575	30753	705	36501	74	0	8372	1899	10345	139227

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2003-04

अ. क्र.	तालुका	बाब	थमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	1067	10	11	1078	2	0	568	49	619
		पैकी मुली	0	490	0	4	494	0	0	300	29	329
2	करंजा	एकूण	0	914	111	12	1037	0	0	701	30	731
		पैकी मुली	0	405	50	5	460	0	0	312	12	324
3	आर्वी	एकूण	0	1837	29	149	2015	1	0	1452	48	1501
		पैकी मुली	0	881	9	61	951	1	0	695	21	717
4	सेलू	एकूण	0	1519	179	0	1698	2	0	1280	0	1282
		पैकी मुली	0	720	105	0	825	0	0	648	0	648
5	वर्धा	एकूण	192	3896	984	395	5467	0	0	3708	745	4453
		पैकी मुली	90	1953	451	199	2693	0	0	1572	320	1892
6	देवळी	एकूण	0	2925	321	139	3385	0	0	1143	321	1464
		पैकी मुली	0	1507	93	61	1661	0	0	773	119	892
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2715	723	393	3831	0	0	1278	89	1367
		पैकी मुली	0	1382	115	157	1654	0	0	649	29	678
8	समृद्धपूर	एकूण	0	1875	0	0	1875	0	0	679	15	694
		पैकी मुली	0	872	0	0	872	0	0	376	9	385
एकूण जिल्हा		एकूण	192	16748	2347	1099	20386	5	0	10809	1297	12111
		पैकी मुली	90	8210	823	487	9610	1	0	5325	539	5865

तक्ता क्रमांक - 10.4 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

संदर्भ वर्ष:2003-04

अ.क्र	तालुका	बाब	उच्च मध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	500	0	500	0	0	134	0	134	2331
		पैकी मुली	0	0	207	0	207	0	0	61	0	61	1091
2	कारंजा	एकूण	0	0	393	0	393	0	0	50	0	50	2211
		पैकी मुली	0	0	187	0	187	0	0	28	0	28	999
3	आर्वा	एकूण	0	491	2237	0	2728	0	0	187	23	210	6454
		पैकी मुली	0	275	1571	0	1846	0	0	79	6	85	3599
4	सेलु	एकूण	0	163	631	0	794	0	0	88	0	88	3862
		पैकी मुली	0	72	295	0	367	0	0	54	0	54	1894
5	वर्धा	एकूण	152	412	2437	241	3242	21	0	1792	934	2747	15909
		पैकी मुली	49	229	1003	74	1355	11	0	967	363	1341	7281
6	देवळी	एकूण	83	481	2787	0	3351	0	0	167	0	167	8367
		पैकी मुली	0	204	1257	0	1461	0	0	89	0	89	4103
7	हिंगणघाट	एकूण	0	631	2955	0	3586	0	0	371	87	458	9242
		पैकी मुली	0	281	1291	0	1572	0	0	237	30	267	4171
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1073	0	1073	0	0	276	1	277	3919
		पैकी मुली	0	0	452	0	452	0	0	123	0	123	1832
एकूण जिल्हा		एकूण	235	2178	13013	241	15667	21	0	3065	1045	4131	52295
		पैकी मुली	49	1061	6263	74	7447	11	0	1638	399	2048	24970

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

अ.क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्वतंत्र संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	1540	0	1	1541	275	0	591	47	913
		पैकी मुली	0	743	0	0	743	121	0	317	21	459
2	कारंजा	एकूण	121	1979	72	21	2193	0	0	722	74	796
		पैकी मुली	43	975	35	12	1065	0	0	351	35	386
3	आर्वी	एकूण	0	2736	275	78	3089	319	0	875	87	1281
		पैकी मुली	0	1315	117	29	1461	149	0	423	44	616
4	सेलु	एकूण	0	2158	397	0	2555	291	0	1867	0	2158
		पैकी मुली	0	1063	170	0	1233	142	0	1011	0	1153
5	वर्धा	एकूण	23	3317	941	55	4336	0	0	2240	203	2443
		पैकी मुली	13	1635	437	31	2116	0	0	925	89	1014
6	देवळी	एकूण	0	2274	401	16	2691	243	0	731	105	1079
		पैकी मुली	0	1095	158	6	1259	134	0	553	49	736
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2205	565	107	2877	0	0	1133	72	1205
		पैकी मुली	0	1105	283	45	1433	0	0	635	33	668
8	समुद्रपूर	एकूण	0	2331	205	0	2536	0	0	467	12	479
		पैकी मुली	0	1130	57	0	1187	0	0	236	8	244
एकूण जिल्हा	एकूण	144	18540	2856	278	21818	1128	0	8626	600	10354	
	पैकी मुली	56	9061	1257	123	10497	546	0	4451	279	5276	

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष:2003-04

अ.क्र.	तालुका	बाब	उच्च		ममिक विद्यार्थी			महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	माष्टी	एकूण	0	0	593	0	593	0	0	38	0	38	3085
		पैकी मुली	0	0	283	0	283	0	0	27	0	27	1512
2	कारजा	एकूण	0	0	239	0	239	0	0	11	0	11	3239
		पैकी मुली	0	0	107	0	107	0	0	9	0	9	1567
3	आर्वी	एकूण	0	153	1487	0	1640	0	0	28	7	35	6045
		पैकी मुली	0	75	949	0	1024	0	0	9	3	12	3113
4	सेलु	एकूण	0	148	555	0	703	0	0	50	0	50	5466
		पैकी मुली	0	58	280	0	338	0	0	26	0	26	2750
5	वर्धा	एकूण	49	185	1021	112	1367	13	0	349	211	573	8719
		पैकी मुली	22	141	407	45	615	7	0	185	75	267	4012
6	देवळी	एकूण	27	241	842	0	1110	0	0	22	0	22	4902
		पैकी मुली	0	95	416	0	511	0	0	7	0	7	2513
7	हिंगणघाट	एकूण	0	142	1253	0	1395	0	0	72	4	76	5553
		पैकी मुली	0	53	511	0	564	0	0	39	3	42	2707
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1119	0	1119	0	0	27	2	29	4163
		पैकी मुली	0	0	524	0	524	0	0	4	1	5	1960
एकूण जिल्हा		एकूण	76	869	7109	112	8166	13	0	597	224	834	41172
		पैकी मुली	22	422	3477	45	3966	7	0	306	82	395	20134

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष-2005-06

अ.क्र	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत डांगणे, खेळाच्या व्यायाम शाळा (संख्या)		खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या	
			क्रीडांगणे	व्यायाम शाळा				एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0
2	कारंजा	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
3	आर्वी	0	1	2	1	0	1	36	24	0	0
4	सेलु	0	3	2	1	0	1	4	2	0	0
5	वर्धा	3	1	4	1	1	4	55	26	4	1
6	देवळी	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	1	2	0	0	1	25	20	7	5
8	समुद्रपूर	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		4	10	12	5	1	11	121	73	11	6

टिप - स्तंभ 4 ते 8 मध्ये जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांच्या मार्फत अनुदान वितरित केलेल्या शाळा व नोंदणीकृत क्रीडा संस्था यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा क्रीडा अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.7

इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2005

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता						
		1 ली	2 री	3 री	4 थी	5 वी	6 वी	7 वी
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	1530	1440	1436	1304	1599	1926	1937
2	कारंजा	1911	1830	1822	1783	1902	1846	1904
3	आर्वी	3143	2866	2879	2849	2948	3269	3398
4	सेलु	2818	2553	2378	2296	2951	2901	2913
5	वर्धा	6774	6429	6462	6943	7360	7217	7476
6	देवळी	3006	2854	2832	2772	2917	3433	3493
7	हिंगणघाट	4635	4366	4057	3847	4883	5186	5062
8	समुद्रपूर	2255	2268	2183	2119	2213	2133	2187
एकूण जिल्हा		26072	24606	24049	23913	26773	27911	28370

तक्ता क्रमांक - 10.7 (पुढे चालू)

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता					एकूण
		8 वी	9 वी	10 वी	11 वी	12 वी	
	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	1290	1542	1299	555	552	16410
2	कारंजा	1133	1419	1185	740	673	18148
3	आर्वी	2355	2917	2423	1604	1761	32412
4	सेलु	1352	2088	1705	344	452	24751
5	वर्धा	5469	6566	6106	2133	2245	71180
6	देवळी	1572	2614	2226	1402	1418	30539
7	हिंगणघाट	3386	4337	4057	1856	2060	47732
8	समुद्रपूर	1953	2428	2325	1102	1307	24473
एकूण जिल्हा		18510	23911	21326	9736	10468	265645

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

संदर्भ वर्ष: 2005-06

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	संख्या						
		रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	7	0	2	16	11	21
2	कारंजा	1	6	1	2	18	18	34
3	आर्वी	1	6	1	3	23	18	46
4	सेलु	1	4	2	5	27	18	48
5	वर्धा	3	4	3	4	27	55	140
	देवळी	2	4	2	5	24	22	54
7	हिंगणघाट	2	7	2	3	23	33	66
8	समुद्रपूर	1	6	1	3	22	15	37
एकूण जिल्हा		11	44	12	27	180	190	456

पुढे चालु ---

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण (00)		
		एकूण	एकूण पैकी स्त्रियां साठी	एकूण पैकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	18	4	6	125	230	230	1625	1885	338
2	कारंजा	71	24	24	723	882	532	3497	4054	397
3	आर्वी	75	31	12	699	810	453	6628	8865	1044
4	सेलु	66	25	6	1010	1126	518	12196	22171	2208
5	वर्धा	336	146	45	7031	7445	4962	101693	109000	26331
6	देवळी	98	40	8	1986	3106	874	26330	8970	1112
7	हिंगणघाट	165	59	24	2728	3795	1825	54929	75442	732
8	समुद्रपूर	62	21	14	357	406	202	5668	6854	785
एकूण जिल्हा		891	350	139	14659	17800	9596	212566	237241	32947

आधार -1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 11.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2003

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1 आष्टी	एकूण		340	274	614	291	156	447	14	8	22
	ग्रामीण		340	274	614	291	156	447	14	8	22
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 कारंजा	एकूण		452	439	891	318	210	528	16	9	25
	ग्रामीण		452	439	891	318	210	528	16	9	25
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 आर्वा	एकूण		1218	1110	2328	570	395	965	31	32	63
	ग्रामीण		323	327	650	325	267	612	19	22	41
	नागरी		895	783	1678	245	108	353	12	10	22
4 सेलु	एकूण		409	383	792	410	300	710	18	8	26
	ग्रामीण		409	383	792	410	300	710	18	8	26
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 वर्धा	एकूण		5680	5148	10828	2107	1457	3564	229	158	387
	ग्रामीण		2619	2350	4969	1301	852	2153	158	117	275
	नागरी		3061	2798	5859	806	605	1411	71	41	112
6 देवळी	एकूण		1065	995	2060	633	365	998	12	10	22
	ग्रामीण		339	365	704	365	242	607	4	9	13
	नागरी		726	630	1356	268	123	391	8	1	9
7 हिंगणघाट	एकूण		1337	1316	2653	801	547	1345	33	17	50
	ग्रामीण		464	472	936	477	348	825	26	13	39
	नागरी		873	844	1717	324	199	523	7	4	11
8 समुद्रपूर	एकूण		472	408	880	407	230	637	11	11	22
	ग्रामीण		472	408	880	407	230	637	11	11	22
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा	एकूण		10973	10073	21046	5537	3660	9194	364	253	617
	ग्रामीण		5418	5018	10436	3894	2605	6519	266	197	463
	नागरी		5555	5055	10610	1643	1035	2678	98	56	154

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2003

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
(1)	(2)	(3)
अ	साथीचे विकार	
1	हिवताप	29
2	विषमज्वर	13
3	क्षयरोग	120
4	न्युमोनिया/ श्वसन क्रियेसंबंधी	958
5	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	34
ब	बिगर साथीचे विकार	
1	एडस	उ.ना.
2	हृदय विकार	477
3	कर्करोग	197
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	1
5	पक्षाघात	247
6	मूत्रपिंड विषयक	उ.ना.
क	अपघात	
1	आत्महत्या	103
2	रहदारी वाहतूक	23
3	विद्युत धक्का	उ.ना.
4	भाजणे/ जळणे	101
5	इतर अपघात	1668
ड	इतर कारणे	5226
	एकूण मृत्यू	9197

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.4

माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी

संदर्भ वर्ष : 2005-06

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र	तालुका	ग्रामीण / एकूण	त्रिगुणी लस	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्षे	16 वर्षे	गरोदर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	ग्रामीण	1361	1361	1231	1276	1648	1793	1685	1380
		एकूण	1361	1361	1231	1276	1648	1793	1685	1380
2	कारंजा	ग्रामीण	1694	1694	1676	1690	2045	2210	2041	1827
		एकूण	1694	1694	1676	1690	2045	2210	2041	1827
3	आर्वी	ग्रामीण	1773	1773	1591	1745	2254	2499	2338	1922
		एकूण	2564	2564	2380	2398	3158	3167	3105	2618
4	सेलु	ग्रामीण	2490	2490	3435	2474	3161	3427	3061	2822
		एकूण	2490	2490	3435	2474	3161	3427	3061	2822
5	वर्धा	ग्रामीण	3778	3778	3397	3685	3686	4394	4002	4417
		एकूण	5608	5608	3680	5383	6552	7083	6204	5763
6	देवळी	ग्रामीण	2213	2213	2193	2221	2963	2908	2783	2523
		एकूण	3062	3062	3045	2966	3923	3790	3655	3263
7	हिंगणघाट	ग्रामीण	2175	2175	1892	2072	2778	3027	2699	2355
		एकूण	4428	4428	4228	3549	4209	5433	5033	4671
8	समुद्रपूर	ग्रामीण	2108	2108	1913	1953	2614	2930	2730	2188
		एकूण	2108	2108	1913	1953	2614	2930	2730	2188
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	17592	17592	17328	17116	21149	23188	21339	19434
		एकूण	23315	23315	21588	21689	27310	29833	27514	24532

आधार - 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	अंननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संरक्षित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	लूपपध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	एकूण	2	11641	73	469	410	2360
		ग्रामीण	2	11641	73	469	410	2360
2	कारंजा	एकूण	2	13667	2	486	522	1650
		ग्रामीण	2	13667	2	486	522	1650
3	आर्वा	एकूण	4	30195	69	792	901	2575
		ग्रामीण	3	23860	63	618	656	1867
4	सेलु	एकूण	5	20568	122	936	753	2338
		ग्रामीण	5	20568	122	936	753	2338
5	वर्धा	एकूण	7	58200	97	2470	2145	4437
		ग्रामीण	4	47117	77	1014	964	2315
6	देवळी	एकूण	6	27428	93	934	950	3150
		ग्रामीण	5	22467	93	855	728	2472
7	हिंगणघाट	एकूण	5	53543	108	1280	1312	6342
		ग्रामीण	3	37858	71	735	671	3825
8	समुद्रपूर	एकूण	3	18130	107	785	594	2143
		ग्रामीण	3	18130	107	785	594	2143
	एकूण जिल्हा	एकूण	34	233372	671	8152	7587	24995
		ग्रामीण	27	195308	608	5898	5298	18970

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि-वासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेपपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषि व संलग्न सेवा							
1.1	पौक संवर्धन	31.84	28.35	0.0	108.7	0.00	0.00	168.84
1.2	फलोत्पादन	2.26	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.26
1.3	मृदसंधारण	0.84	1.45	0.00	0.00	0.00	0.00	2.29
1.4	पशुसंवर्धन	12.35	6.78	0.00	2.00	0.00	0.00	21.13
1.5	दुग्धव्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.6	मत्स्यव्यवसाय	6.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.60
1.7	वने	4.37	0.81	0.00	0.00	0.00	0.00	5.18
1.8	पणन, कोठारे व वखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.9	सहकार	14.55	0.07	0.00	3.54	0.00	0.00	18.16
	एकूण (एक)	72.81	37.46	0.00	114.19	0.00	0.00	224.46
2	ग्रामीण विकास							
2.1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	39.16	15.64	0.00	6.20	0.00	0.00	61.00
2.2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.3	जवाहर रोजगार योजना	253.67	120.38	0.00	0.00	0.00	0.00	374.05
2.4	रोजगार हमी योजना	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.5	जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.6	सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	25.45	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	27.45
	एकूण (दोन)	318.28	138.02	0.00	6.20	0.00	0.00	462.50
3	पाटबंधारे व पूरनियंत्रण							
3.1	लघु पाटबंधारे	132.16	20.56	0.00	0.00	0.00	0.00	152.72
3.2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.3	आयाकट विकास	1.92	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.92
3.4	मध्यम प्रकल्प	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.5	पूरनियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (तीन)	134.08	20.56	0.00	0.00	0.00	0.00	154.64

तक्ता क्रमांक - 12.1 पुढे चालु
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि-वासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
4	विद्युत विकास	59.38	12.43	0.00	-15.00	0.00	0.00	86.81
	एकूण (चार)	59.38	12.43	0.00	15.00	0.00	0.00	86.81
5	उद्योग व खाणकाम							
	5.1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	5.2 ग्रामीण व लघु उद्योग	15.51	0.55	0	0	0	0	16.06
	एकूण (पाच)	15.51	0.55	0.00	0.00	0.00	0.00	16.06
6	वाहतूक व दळणवळण							
	6.1 मोठे व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.2 अंतर्देशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.3 रस्ते विकास	33.43	88.03	0.00	0.00	0.00	0.00	271.46
	एकूण (सहा)	183.43	88.03	0.00	0.00	0.00	0.00	271.46
7.	सामान्य आर्थिक सेवा							
	7.1 पर्यटन	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	7.2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (सात)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.1 सामान्य शिक्षण	13.28	2.71	0.00	39.75	0.00	0.00	55.74
	8.2 क्रिडा व युवक कल्याण	17.08	0.48	0.00	0.00	0.00	0.00	17.56
	8.3 कला व संस्कृती	2.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.38
	8.4 तांत्रिक शिक्षण	6.74	0.00	0.00	0.52	0.00	9.66	16.92
	8.5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	0.85	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.85
	8.6 आरोग्य सेवा	35.75	23.00	0.00	0.00	0.00	0.00	58.75
	8.7 ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	56.77	8.04	0.00	11.61	0.00	0.00	76.42
	8.8 गृहनिर्माण	5.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00
	8.9 नगर विकास	42.42	0.00	0.00	175.00	0.00	0.00	217.42
	8.10 माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.11 मागासवर्गीयांचे कल्याण	125.09	121.62	0.00	439.49	0.00	0.00	686.20
	8.12 कामगार व कामगार कल्याण	24.15	0.00	0.00	1.86	0.00	38.50	64.51

पुढे चालु ---

तक्ता क्रमांक - 12.1 पुढे चालु
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि- वासी उप योजना क्षेत्राबाहे रील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.13 समाज कल्याण	3.04	4.00	0.00	1.99	0.00	0.00	9.03
	8.14 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.15 पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (आठ)	332.55	159.85	0.00	6.02	0.00	48.16	1210.78
	एकूण (एक ते आठ)	1116.04	456.90	0.00	805.61	0.00	48.16	2426.71

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी,

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियोजित कामांची संख्या	139	165	0	19	0	323
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामांसाठी केलेली तरतूद	369.18	181.48	0.00	62.67	0	613.33
7	कामांवर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	0	0	0	0	0	0
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	0	0	0	0	0	0

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.3

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ: 2005-06

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष (महिन्यातील)	संचित आर्थिक वर्षाच्या आरंभापासून)		
(1)	(2)	(3)	4	(5)	(6)
1	एप्रिल 2005	0.00	0	0.00	0
2	मे 2005	0.00	0	0.00	0
3	जून 2005	0.00	0	0.00	0
4	जुलै 2005	0.00	0	0.00	0
5	ऑगस्ट 2005	0.00	0	0.00	0
6	सप्टेंबर 2005	0.00	0	0.00	0
7	ऑक्टोबर 2005	0.00	0	0.00	0
8	नोव्हेंबर 2005	0.00	0	0.00	0
9	डिसेंबर 2005	0.00	0	0.00	0
10	जानेवारी 2006	0.00	0	0.00	0
11	फेब्रुवारी 2006	0.00	0	0.00	0
12	मार्च 2006	0.00	0	0.00	0

टिप- सन2005-06 मध्ये रो.ह.यो.अंतर्गत कामे सुरु करण्यात आली नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ - 2005-06

अ.क्र	बाबी	तालुका								जिल्हा एकूण
		आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिणगाव	समृद्ध	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(18)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	88	101	153	142	117	105	132	166	1004
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	3.1 गावांची संख्या	81	94	146	142	102	103	132	151	951
	3.2 त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या									
	संदर्भ वर्षातील (2005-06)									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	7	7	7	0	15	2	0	15	53
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बृहत आराखडयानुसार									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	केलेली उपाययोजना									
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	3	1	0	0	3	0	0	2	9
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	टँकरची संख्या	1	1	0	0	6	0	0	2	10
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाड्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	4	6	7	0	12	2	0	13	44
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	साधने संख्या	4	6	7	0	12	2	0	13	44

आधार - कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 12.5
रासायनिक खतांचे वाटप

संदर्भ : 2005-06

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)		
		नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	आष्टी	690	3717	4407
2	कारंजा	490	4870	5360
3	आर्वा	3170	10886	14056
4	सेलु	1240	8945	10185
5	वर्धा	1860	11952	13812
6	देवळी	1140	8100	9240
7	हिंगणघाट	2480	11978	14458
8	समुद्रपूर	770	5082	5852
जिल्हा एकूण		11840	65530	77370

आधार - कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	कामगार(संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन
				नियमित	हंगामी		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	सहकारी	279	289	1250	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंवळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	सहकारी	154	10	2500	0
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

तक्ता क्रमांक - 12.6 पुढे चालू

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	साखरेचे उत्पादन मे.टन	इतर उत्पादने			
				इथेनॉल मे. टन	पेपर मे. टन	मद्यार्क हजार लि.	वीज मे. वॅट
(1)	(2)	(3)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	0	0	0	0	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंवळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

आधार - 1) महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.

2) स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	1560	1899
1	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाख मनुष्य दिवस	35.89	32.30
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	0	0
	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	40	14.34
2	ब) लाभधारक	संख्या-अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
3	वेठबिगरांचे पुनर्वसन	खेडी संख्या	0	0
4	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	239	233
5	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	केंद्र संख्या	0	0
	ब) उपकेंद्र	उपकेंद्र संख्या	0	0
6	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	9520	8656
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	17665	17698
7	अ) एकात्मिक बालविकास सेवा गट	संख्या	0	0
	ब) अंगणवाडी	संख्या	0	0
8	अ) अनु.जातींच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	2219	2075
	ब) अनु.जमातींच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	773	798
	अ) घरांसाठी जागा (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	1233	746
9	ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	0	0
	क) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	संख्या	85	0
10	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	786	154
11	झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	10.00	10.00
12	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
	अ) खेड्यांचे विदयुतीकरण	संख्या	0	0
13	ब) पंप संचांसाठी विदयुतीकरण	संख्या	1170	1239
	क) सुधारित चुली	संख्या	0	0
	ड) बायोगॅस	संख्या	100	100

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.8

स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2005-06

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	20000	0	100	100	20000	2972
	एकूण	20000	0	100	100	20000	2972

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी व धा.

तक्ता क्रमांक - 12.9

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2005-06

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	8000	8	26	34	9355	8000
2	देवळी	8000	2	22	24	8500	8000
3	आर्वी	8000	1	61	62	11777	8000
4	हिंणघाट	8000	0	87	87	11632	8000
	एकूण	32000	11	196	207	41264	32000

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी व धा.

तक्ता क्रमांक - 12.10

स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2005-06

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्य नाव	जिल्हाकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
वर्धा मतदार संघ:-							
1	श्री. दत्ताजी मेघे	10000	0	46	46	10000	6923
2	श्री रा.सू.गवई	250	0	1	1	250	125
3	श्री विजय दर्डा	432	0	1	1	432	432
एकूण		10682	0	48	48	10682	7480

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.11

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ - 2005-06

अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्यांचे नाव	जिल्हाकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	श्री. रामदासजी तडस	2834	18	35	53	4345	2834
2	श्री. विश्वनाथजी डायगव्हाणे	1800	0	91	91	1836	1800
3	श्री. नितिन गडकरी	800	3	5	8	1425	303
4	श्री. उल्हास पवार	500	0	1	1	500	500
5	श्री. सुधाकर गणगणे	500	0	1	1	500	500
6	श्री. दयानंद म्हस्के	200	0	2	2	200	200
7	श्री. खतीब	100	0	1	1	100	100
एकूण		6734	21	136	157	8906	6237

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या		
1.1	पोलिस उपमहानिरीक्षक	0	0
1.2	पोलिस आयुक्त	0	0
1.3	पोलिस उप आयुक्त	0	0
1.4	पोलिस सहायक आयुक्त	0	0
1.5	पोलिस अधीक्षक	1	0
1.6	अपर पोलिस अधीक्षक	1	0
1.7	पोलिस उप अधीक्षक	5	0
1.8	पोलिस निरीक्षक	26	1
1.9	पोलिस उप निरीक्षक	63	0
1.10	पोलिस जमादार/ हवालदार	425	6
1.11	पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	749	70
1.12	इतर	998	35
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	2268	112
2.	पोलिस ठाणे	17	xx
3.	आउट पोस्ट	6	xx
4.	पोलिस चौकी	5	xx
5.	लॉकअप्स	16	xx
6.	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	24	xx
7.	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रू.लाखात)	1798	xx

आधार - 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक, वर्धा.

2) जिल्हा अधीक्षक, लोहमार्ग नागपूर.

अ. क्र.	न्यायालये	एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	दिवाणी न्यायालय	2824	1502	945	273	104
2	फौजदारी न्यायालय	9511	1548	7829	36	98
3	लोक न्यायालय	553	512	41	-	-
4	कामगार न्यायालय	144	144	-	-	-
5	औद्योगिक न्यायालय	-	-	-	-	-
6	कौटुंबिक न्यायालय	-	-	-	-	-
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	3700	3356	-	344	-

आधार -1)जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

2)आयुक्त, कामगार न्यायालय, वर्धा

3)आयुक्त, औद्योगिक न्यायालय, वर्धा

4) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.1

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2006

अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरुपी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केबल धारक		चसूल केलेला करमणूक कर (रुपये हजारात)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	केबल चालक संख्या	केबल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	0	0	0	0	1	30	6	489	72
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	5	502	69
3	आर्वी	2	679	0	0	2	60	16	1615	552
4	सेलु	0	0	1	200	1	75	5	1104	178
5	वर्धा	3	2340	0	0	2	80	50	8888	4017
6	देवळी	2	916	0	0	0	0	23	2943	537
7	हिंगणघाट	2	1298	0	0	2	80	11	2792	518
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	1	30	6	291	46
जिल्हा एकूण		9	5233	1	200	9	355	122	18624	6449

आधार- जिल्हाधिकारी कार्यालय (करमणूक शाखा), वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 14.2

मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ-31.3.2006

अ. क्र.	तालुका	मुद्रणालयांची संख्या	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
			दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	3	3	7	0	0	0	0
4	सेलु	1	0	1	0	0	0	0
5	वर्धा	10	7	17	1	1	0	0
6	देवळी	2	1	4	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	3	0	6	1	1	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		19	11	35	2	2	0	0

आधार:- 1) जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.3

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा वर्धा

संदर्भ वर्ष 2004

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2004								
1	27- वर्धा	1144924	365165	261014	626179	54.69	265857	269045
लोकसभा एकूण		1144924	365165	261014	626179	54.69	265857	269045
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2004								
1	127- आर्वी	197303	76469	62541	139010	70.46	70938	45861
2	128- पुलगाव	213009	76510	62194	138704	65.12	58836	0
3	129-वर्धा	204605	71604	55376	126980	62.06	53963	0
4	130-हिंगणघाट	228707	89641	69070	158711	69.39	0	0
विधानसभा एकूण		843624	314224	249181	563405	66.78	183737	45861

तक्ता क्रमांक - 14.3 (पुढे चालू)

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा वर्धा

संदर्भ वर्ष 2004

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)						
		शिवसेना	राष्ट्रवादी काँग्रेस	कमुनिष्ट पार्टी (आय)	ब.स.पा.	कमुनिष्ट पार्टी (मार्क)	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2004								
1	27- वर्धा	0	0	0	54009	14823	0	22445
लोकसभा एकूण		0	0	0	54009	14823	0	22445
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2004								
1	127- आर्वी	0	0	4443	9194	0	6693	1881
2	128- पुलगाव	0	0	2656	19223	0	8896	49093
3	129-वर्धा	10883	0	0	15519	0	43873	2742
4	130-हिंगणघाट	56258	82630	0	10766	0	4005	5052
विधानसभा एकूण		67141	82630	7099	54702	0	63467	58768

आधार - जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा